ROK XIV – WARSZAWA – MARZEC – KWIECIEŃ 1939 – № 3–4

ŻYCIE WETERYNARYJNE

ORGAN ZRZESZENIA LEKARZY WETERYNARYJNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Wychodzi raz na miesiąc

O CZYN

W dziejach współczesnych wyraźnie zaznaczają się okresy, które można scharakteryzować jako okresy słowa i jako okresy czynu.

Formalnie państwa i narody stale uznają za znak swój — znak czynu. W rzeczywistości jednak dopiero w obliczu wielkich wypadków lub już w ich toku czyn staje się decydującym i odsuwa na bok, wyrosłe na gruncie kalkulacji i rozważań, rośliny — słowa.

Na okresy słowa przypadają przygotowania do czynu. I w tenczas słowa spełniają swą rolę z najwyższym pożytkiem dla sprawy. Jest wtedy czas na zmiany i poprawianie błędów.

W okresach czynu słowo może stać przekleństwem. W historii naszej mamy tego przykłady.

Czyn wymaga często szybkiej, czasem błyskawicznej decyzji. Czy będzie to czyn przedsiębrany z własnej inicjatywy, czy będzie on odpowiedzią na inicjatywę cudzą. Decyzja czynu jest połączona z najwyższą odpowiedzialnością za skutek czynu. Skutek czynu jest nieodwołalny i często nie do poprawienia.

W okresie czynu słowa stają się krótkie. Redukują się często do komend.

Polska stoi w tej chwili w pogotowiu do największego czynu. Czynu, jaki w jej dziejach tysiącletnich już nie po raz pierwszy się powtarza. Z czynów Chrobrowych i Jagiełłowych powstała moc, która starczała na utrzymanie Narodu poprzez setki lat następnych. To też skupienie i pogotowie do czynu, którego może zażądać od nas historia, musi być najwyższe. Od tego czynu zależy może znów kilkusetletnia przyszłość Narodu.

Nie czas więc teraz na słowa. Zespolenie wysiłków wszystkich musi ramię Narodu położyć na naciągniętej cięciwie łuku gotowego do strzału.

Naród nasz, który w najstraszniejszych okresach swej historii potrafił dowieść czynem nigdy niezachwianej wiary w wielkie przeznaczenie swej Ojczyzny, który ze strzelbą myśliwską i kosą w ręku pewstańca umiał zwyciężać w walce z współcześnie najlepiej uzbrojonym wrogiem — szczęśliwy się czuje, że dwadzieścia lat Odrodzonej Ojczyzny pozwoli mu stanąć do ewentualnej próby w warunkach nieskończenie lepszych.

Polski stan weterynaryjny, jako jedno z ogniw całości zorganizowanego Narodu, zdaje sobie sprawę, że nie czas teraz na zbędne słowa, że wyzyskanie wszystkiego tego co łączy, a odrzucenie tego co dzieli — jest nakazem chwili. Świadoma, zorganizowana cząstka zorganizowanego społeczeństwa, nastawiona na najlepsze spełnienie włożonych na nią obowiązków, gotowa do najwyższej inicjatywy w dziale spraw stanowiących zakres jej prac i zainteresowań, świadoma ogólnych najszerszych celów Narodu, owiana duchem poświęcenia — to jeden z najważniejszych czynników powodzenia sprawy.

Dla sprawy tej, polski lekarz weterynaryjny, tak jak we wszystkich dotychczasowych próbach, gotów jest bez reszty złożyć swą pracę, swe mienie i życie.

Dzisiaj nikogo z nas nie brakuje w szeregach tych, którzy ofiarnie składają swój grosz na dozbrojenie polskiego ramienia. Jutro, o ile Ojczyzna zażąda, staniemy gotowi do najwyższej ofiary.

Konrad Millak

* * *

W wykonaniu uchwały powziętej na posiedzeniu w dniu 18. IV. b. r. Zarząd Główny Zrzeszenia Lek. Wet. R. P., uważając, że w przeżywanych obecnie chwilach, będzie wyrazicielem uczuć wszystkich polskich lekarzy wet. wysłał pod adresem Wodza Naczelnego Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza depeszę, stwierdzającą jednolitą postawę wszystkich lekarzy wet. wobec tych okoliczności, które wymagają podjęcia się bodaj największych wysiłków w służbie Obrony Państwa. Zawiadamiając o tym, że skromnym swym darem zawód pragnie przyczynić się do dozbrojenia Armii — Zarząd Główny Z.L.W.R.P. w imieniu wszystkich lekarzy wet. polskich melduje o natychmiastowej ich gotowości wykonania wszelkich rozkazów Naczelnego Wodza w każdej chwili, gdy tylko Honor Narodu będzie tego wymagał.

---

* * *

Sytuacja polityczna, jaka wytworzyła się w ostatnich tygodniach — sama przez się stanowi dla Społeczeństwa nakaz przyśpieszenia wszelkich organizowanych przez nie zbiórek i akcyj gromadzenia funduszów na dozbrojenie Armii, rozplanowywanych pierwotnie na dłuższy okres czasu. Nakazem chwili jest również, aby środki już zebrane na ten cel tak ważny były jak najrychlej przekazywane pod adresem swego przeznaczenia.

Wychodząc z tych założeń, Zarząd Gł. Zrzeszenia L. W. R. P. uważał za konieczne odstąpienie od pierwotnych zamiarów, wskazanych przez powzięte w swoim czasie uchwały, które przewidywały przekazanie daru od Lekarzy Weterynaryjnych R. P. dla Armii w sposób uroczysty.

Ponieważ zbiórka przeprowadzana przez nasz zawód na zakup samolotu osiągnęła już przewidywane rozmiary, względnie była już na ukończeniu — Zarząd Główny Zrzeszenia postanowił przekazać zebraną przez wszystkie Oddziały sumę na konto F. O. N., zawiadamiając o tym jednocześnie Sekretariat Funduszu pismem z dnia 5.IV. b. r. Nr Org. II, o treści następującej:

Do Sekretariatu Funduszu Obrony Narodowej.

Zarząd Główny Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych komunikuje uprzejmie, że w dniu 5 kwietnia b. r. została przekazana na konto czekowe P. K. O. Nr 6 suma w wysokości 20.000 zł (dwadzieścia tysięcy zł), zebrana przez wszystkie Oddziały Zrzeszenia na zakup samolotu dla Armii. Poza tym zostanie przekazane 4.000 zł po dokonaniu dodatkowej zbiórki.

Donosimy również, że członkowie Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych w ogromnej większości będący urzędnikami bądź państwowymi, bądź komunalnymi — z tytułu zajmowanych przez siebie stanowisk wpłacają poza tym ofiary na F. O. N., na równi z innymi pracownikami instytucyj, w których są zatrudnieni.

Prosimy o podanie powyższego do publicznej wiadomości w prasie i radio.

W odpowiedzi Zarząd Gł. Z. L. W. otrzymał następujące pismo od Kierownika Sekretariatu F. O. N.:

Sekretariat Funduszu Obrony Narodowej

P. T. Zrzeszenie Lekarzy Weterynaryjnych R. P. Zarząd Główny—w miejscu.

Potwierdzam uprzejmie odbiór pisma Panów Nr Org. II — z dnia 5.IV. rb., komunikującego o wpłaceniu na konto P. K. O. Nr 6 zł 20.000, na poczet zadeklarowanego samolotu RWD 8 na Fundusz Obrony Narodowej.

Zawiadamiam zarazem, iż dar ten ogłoszony zostanie w prasie, oraz przez radio. Niezależnie od tego otrzymają Panowie w przyszłości osobne podziękowanie Pana Ministra Spraw Wojskowych. Kierownik Sekretariatu Funduszu Obrony Narodowej (—) wz. Hatt Paweł, kpt.

Sumę 4.000 Zarząd Gł. Z. L. W. R. P. przekazał na F. O. N. w dniu 25.IV, po nadesłaniu przez Oddziały Zrzeszenia reszty zadeklarowanych kwot.

Wyniki zbiórki dokonanej przez poszczególne Oddziały przedstawiały się następująco:

O. Białostocki 1252, O. Kielecki 1420, O. Krakowski 3000, O. Lubelski 2050, O. Lwowski 1300, O. Łódzki 1420, O. Nowogródzki 511, O. Poleski 860, O. Pomorski 1000, O. Poznański 1116, O. Stanisławowski 1200, O, Śląski 1905, O. Tarnopolski 1500, O. Wileński 1302,20, O. Wołyński — zadekl. 1605 zł dotąd nie wpłacono, O. Warszawski 1605.40, „Wetsan" 50.

Niektóre z Oddziałów nadesłały szczegółowe listy ofiarodawców i sum przez nich wpłaconych. Stosując się do życzenia Zarządów Oddziałów wykazy te podajemy do wiadomości, a jednocześnie prosimy te Oddziały, które jeszcze nie przesłały Zarządowi Głównemu owych wykazów, by zechciały uczynić to możliwie jak najprędzej dla umożliwienia ogłoszenia ich w następnym Nr *Życia.*

ODDZIAŁ BIAŁOSTOCKI

J. Białostocki 10, S. Winiarczyk 5, J. Bickels 15, A. Frużyński 5, B. Humeniuk 5, Dr S. Świba 20, H. Wojciechowski 20, M, Wilczyński 20, B. Waszczuk 20, R. Kuźmicz 10, M. Miroszniczenko 20, S. Cwirynkało 20, J. Dudek 20, K. Balicz 20, J. Lang 10, C. Jakowicki 10, S. Gorczyński 5, L. Adamek 10, M. Jamro 10, J. Nieczeporowicz 10, B. Sniadkowski 10, L. Bilewicz 10, J. Schnee 10, E. Pieniążek 10, A. Dubicki 10, K. Trylich 10, E. Patryn 20, S. Słowikowski 20, J. Sobociński 20, W. Słoniowski 20. B. Murawiew 20, H. Zawłocki 20, M. Wojtatowicz 20, Dr E. Gluz 10, Dr F. Schwarz 10, T. Podbielski 10, H. Łowkis 10, A. Kusio 10, J. Nagoszower 10, E. Albicki 10, B. Mendlowski 5, O. Hanke 20, S. Leonik 20, F. Lenkiewicz 20, A. Garmol 30, W. Wodnicki 25, W. Korduba 20, W. Kopacz 20, M. Iljin 20, K. Witkowski 20, K. Bieńko 20, S. Klimiuk 20, Z, Szydziński 20, T. Sobolewski 20, St. Pankiewicz 5, J. Szmutz 20, E. Olender 20, J. Mazur 20, M. Pierzchawka 20, A. Gołyniec 7, M. Radkiewicz 10, K. Gawina 20, Z. Lisowski 20. J. Ilków 20, T, Letkiewicz 20, S. Malinowski 30, B. Gorczyński 20, J. Wyczółkowski 10, M. Stupnicki 10, J. Nowak 20, F. Bonk 20, E. Patorski 20, E. Mikołajewicz 20, J. Twerdochlib 20, W, Jarmołowicz 5, Polański 20, Z. Jurczyński 20, W. Czarnocki 20.

ODDZIAŁ KRAKOWSKI

Aleksander 30, Baster 30, Bełtowski 30, Blidy 50, Bochner 30, Burzyński 31, Chowaniec M. 30, Chowaniec St. 30, Cisowski 30, Czubernat 50.30, Czopp 30, Dębowski 30, Eichel 40, Fabiański 30, Finik 30, Flek 50, Galler 10, Gąska A. 30, Gąska T. 30, Godfrejow 20, Goldman 50, Gromczakiewicz 50, Guzek 100, Horkawicz 30, Hatała 30, Hoffman 30, Janowiec 30, Janyk 30, Jasiewicz 50, Jordan 10. Józefczyk 30, Kachnikiewicz 30, Kaczkowski 10, Kapuściński 30, Kogut 15, Kosiński 30, Kotlarski 30, Kozłowski 30, Krill 30, Kruczek 50, Kucharuk 30, Kuchta 40, Kucz 50, Labor. Wet. Dębice 19, Lalka 20, Lang 30, Lech 20, Leider 30, Liebeskind 50, Lien 30, Lewicki 20, Łukowski 20, Majer 30, Mazurkiewicz 30, Molicki 50,

Mosaniuk 50, Mulak 50, Prof. Nowak 50, Nowak Józef 20, Olbrycht 5, Olszewski —, Pietruszka 40, Pitułej 10, Przybyło 30, Roerenschef —, Ross 30, Samosiej 20, Schlesinger 30, Smoliński 100, Sredniawa 30, Pater 30, Stefan 30, Steinhoff 15, Stobiecki 30, Stręk 30, Stuber 30, Tesarz 30, Tuma 50, Urbański 30, Wanatowicz 50, Wygrzywalski 30, Wypychowski 30, Wyzina 30, Zawierucha 40, Z-broniec 30. Razem: 3000 zł.

ODDZIAŁ LUBELSKI

Bobiński J. 20 zł. 3 gr., Bohaczewski E. 20, Brzeziński J. 5, Chamajdis B. 20, Chromcewicz A. 20.03, Chybowski W. 20, Czarnecki B. 20, Czornij S. 10, Dobek S. 5, Drue E. 20, Duda J. 20, Dymowski T. 20, Erben Holan J. 20, Fedorowicz J. 20, Filipowicz J. 20, Filipowicz Z. 20, Fogel D. 20, Fries K. 20, Fruchtman I. 20, Furmaga W. 20, Gębala H. 20, Goszczyński E. 20, Grycz E. 20.09, Gutharc A. 20, Hasiuk D. 20, Holjan W. 20, Hordyński E. 20, Hryckow D. 20, Husiatyński K. 20, Iwaszko W. 20, Iwatj St. 20, Jentys A. 20, Kamiński Z. 20, Kasperowicz E. 20, Kijowski S. 20, Klimiuk S. 15, Kobyłko Z. 20, Kochański B. 20, Kok J. 20, Korsak A. 20, Krauzowicz J. 20, Krasuski S. 20, Książkiewicz T. 20.03, Kubić J. 20, Kurkowski J. 20, Kuźma S. 20, Laskowski J. 20, Laskowski T. 20, Lechowicz J. 20, Leżoń Wł. 20, Lutnicki W. 20, Łoniewski B. 20, Łubek F. 15, Łuniewski S. 20, Maass Z. 20, Maksymowicz M. 20, Małaszkiewicz M. 10, Melnyk J. 20, Mika M. 20, Montag H. 20, Niemczynowicz Z. 20, Niedzielski T. 20, Nikolski B. 20, Nocuń M. 20, Obitz K. 20, Pastuszak M. 20, Perchuć J. 20, Piotrowski T. 20, Pleskaczewicz B. 20, Podkościelny A. 20, Pohorecki R. 20, Popiel S. 20, Radomski W. 20, Rogiński Z. 20, Rotter M. 20, Rybicki M. 20, Rytel A. W. 20, Sałęga W. 20, Sałustowicz B. 20, Samorek M. 20, Schneid H. 20, Semel A. 20, Skoczek A. 20.03, Skorupko E. 20, Śliwoski W. 20, Sławiński J. 19.80, Smirnow P. 20, Sołtys M. 20.06, Sylbertal S. 20.09 Szafran A. 20, Szawłowski H. 10, Tatarski T. 20, Tesla E. 20, Tymiński Cz. 20, Ulanicki J. 20 Wayda J. 20, Werchracki S. 20. Wilczyński B. 20, Wojtal F. 20, Wolski W. 20, Woydatt M. 20, Wójtowicz F. 20, Zagrodzki K. 20, Zdrojewski Z. 20, Żochowski P. 20.03, Zarząd Oddziału 19.81. Razem 2050 zł.

ODDZIAŁ LWOWSKI

Berger F. 20, Bory T. 10, Cegielski 10, Ceremuga T. 10, Cisowski A. 5, Dr Czelny K. 10, Płk Dr Dobiasz L. 50, Dubemko 10, Dowbecki T. 20, Dr Chodkowski A. 10, Dr Czajkowski 10, Eisen 10, Eisenberg T. 10, Falk H. 10, Frankiewicz 15, Prof. Dr Gajewski 10, Giermański 10, Gregorowicz D. 5, Dr Grzywak 10, Dr Grzycki 15, Dr Gucfa 10, Hellebrandt 20, Płk Dr Holzer 30, Isserles 10, Dr Jakubowski S. 25, Dr Jakubowski S. 15, Janik 10, Kaczmarski T. 10, Dr Kamecki K. 50, Dr Karpiński Z. 30, Kisef N. 20, Kochmański 10, Koczorowski 10, Kołodyński 20, Krajewski 10, Krogulecki 30, Krupski 5, Dr Kwiatkowski 25, Liebling 10, Lubliner 5, Lüfschitz 10, Mikiewicz 30, Nadybski 15, Omelan 10, Dr Orzeł 15. Pieniążek 15, Podawski 15, Promiński 25, Prychitko 10, Prydatkiewicz 20, Roganowicz M. 10, Rosperski 10, Prof. Dr Skowroński 20, Śledziński 10, Sobel 10, Speidel 15, Prof. Dr. Szczudłowski A. 20, Szczypko 20, Dr Szostakiewicz 10, Sury 10, Tinchtyjio, Tymakiewicz 10, Dr Walter 10, Wiercioch 15. Dr Weigel 15, Werszner 10, Wolański 15, Woszczyński 10, Dr Zborowski 10, Zborzil 20, Zborny 10, Prof. dr Zakrzewski 25, Dr Zucker 10. Razem 1300 zł.

ODDZIAŁ ŁÓDZKI

Ofiary na dar dla Armii złożyli następujący członkowie Oddziału: Balicki A., Banach S., Bańkowski J., Biskupski I., Bobiński W., Budzyński J., Boguszewski K., Cerkowny A., Chorwiński J., Cymerman S. Czapliński F., Czekajewski J., Folta E., Formański M.. Gajda L., Gewelber J., Giebułtowicz Z., Hewanicki S., Hutorowicz S., Janiszewski S., Jaszewski A., Jaśniewicz Z., Jeziorowski M., Kaźmierczak L., Kiełkiewicz M., Klawe T., Kobryń B., Krysiński M., Kułakowski K., Lipiński S., Lubecki J., Ludwisiak S., Madejczyk J., Madejczyk W., Mamczur T., Małygin M., Matyjaszewski H., Mazurkiewicz P., Mercik W., Michelini H., Moszalski W., Muchowski J., Mysiński Z., Nowicki R., Okwieciński J., Petri W., Pinkus J., Próchniewski T., Prokopowicz C., Przegaliński L., Pyfel F., Słoboda J., Sokołowski K., Śpiewak S., Stojowski F., Świecki E., Szyc W., Tamilin A., Warrikoff M., Weigel S., Wiśniewski H., Witoszko E., Wróblewski J., Wysocki T., Wargin J., Zachert J., Zięba R., Żurawiecki B.

ODDZIAŁ NOWOGRÓDZKI

Ballogh J. 20, Binas S. 20, Byczek A. 20, Ćwirko A. 20, Dudziński W. 10, Gottwald J. 20, Grotus A. 20, Gumułko S. 20, Hinc G. (sanit.) 15, Hryckiewicz W. 20, Józwa S. 20, Kapturkiewicz Z. 10, Karaś S. 20, Kawa M. 10, Kochanowski J. 20, Kondra B. 20, Kowalski H. 20, Lach J. 10, Lenczewski B. 20, Nowicki B. 10, Petkunas R. 20, Puziewicz L. 10, Skoczek K. 20, Ślączka T. 10, Szofer S. 20, Wańkowicz F. 20, Waldman A. 20, Wojewódzki J. 20, Zinn H. 20, %% za rok 1938 zł. 6. Razem 511 zł.

ODDZIAŁ POZNAŃSKI

Winiecki T. 20, Klicki S. 20, Nagler T. 10, Dr Janiak M. 20, Dr Zeńczak J. 10, Dr Witkowski B. 20, Dr Klabecki K. 20, Fiszer Wawrzyniec 20, Torzecki S. 20, Kubicki K. 10, Kyryk M. 5,20, Polakow W. 20, Niemczyński E. 20, Banach T. 20, Mrozik J. 11, Bednarczyk R. —, Kujawski W. 25, Chmielewski W. 20, Miłoś T. 20, Mendy J. 20, Brokman J. 20, Remiszewski L. 20, Hitz K. dr 20, Pernak M. 25, Land E. 5, Łożyński T. 20, Ostrowski T. 20, Suchodolski K. 20, Olejnik T. 5, Mrygoń J. 20, Musielak R. 20, Pawlicki E. —, Sawański W. 20, Skorka M. 20, Szyper K. 20, Czerwiński M. 20, Murawski T. 20, Kaczor F. 25, Pukiński B. 50, Krygicz M. 25, Szczepański K. 20, Zych S. 20, Chmielewski W. 20, Kerstig T. 20, Kałucki E. 20, Kęsowski S. 10, Dr Krzyślak E. 20, Pietrzak K, 20, Pommrich W. 20, Kurowiecki R. 20, Lanowski R. 25, Porzycki J. 20, Neterowicz A. 20, Dr Święch S. 20, Senator J. 10, Błaszczyk M. 20, Lanowski M. 20, Radomski S. 20, Frankowski M. 10, Borowiak W. 20. Razem, 1116 zł.

ODDZIAŁ WARSZAWSKI

Andrijewski P., prof. dr 10, Anderle R. płk dr 10, Boćkowski M. dr 10, Brenda S. 25, Bielawski A. 10, Brill J. dr 10, Bąk A. mjr dr 10, Budzyński G. 15, Bialer R. 10, Błażewicz P. 10, Brochocki J. 10, Braun J. 15, Bylina P. kpt. 10, Bieniak W. 10, Baliński R. 15, Cegłowski J. 10, Czuchraj J. 20, Dąbrowski B. 15, Didkowski B. 10, Dowgiałło J. mjr. dr 10, Dürstenfeld H. 10, Gierzyński A. 10, Grinbaum Ch. 20, Grzebalski J. 15, Grymiński I. 15, Gutowski F. 10, Głowacki M. 20, Gronczewski B. 10, Gordziałkowski J. prof. 100, Goldberg A. 25, Gortat Z. 10, Golański J. 10, Herman J. 20, Hawryluk J. 10, Hoppe R. 10, Jastrzębski T. 25,

Johann R. dr 10, Jastrzębski D. 10, Jurgielewiczowa H. 25, Jacenko P. 10, Koskowski A. 10, Kostecki J. 10, Komarnicki K. 20, Kulczycki J. płk dr 10, Kasiński W. 10, Koeppe S. dr 20, Kowalewski M. płk 10, Kahl K. płk. 20, Kret H. 20, Kowalczyk T. 10, Korabiowski B. mjr 10. Kulikowski K. 10, Krajczyk E. 20, Kiszkiel J. dr 10, Krasnodębski K. 15, Kaczorowski S. 9,90, Konopka L. 10, Kaliszek J. 10, Likiert P. 10, Leśniewski P. 15, Lafery G. 10, Lipkowski J. 10, Lemieszewski J. 10, Lejbrandt E. 10, Lenkiewicz A. 10, Łopatyński K. prof. dr 10, Łabędź M. dr 25, Łukasiewicz E. mjr 15, Łukaszewicz J. 10, Michalewicz I. 10, Modliński T. 20, Mackiewicz A. 30, Makowski R. 10, Marczewski M. 10, Matuszewski M. 10, Mierzwiński T. 10, Millak K. płk dr 20, Mieszkowski M. płk dr 5, Mastalerz S. 10, Mazurek W. 10, Meringer Cz. 10, Malicki W. 10, Mirkowski J. 10, Niemczycki F. mjr 10, Orlikowski C. 10, Popławski G. 15, Podgórski L. 10, Pawel A. 10, Papciak T. 15, Perkowski H. mjr dr 5, Pietruszczyński W. 10, Połujański P. 10, Pęski M. 10, Pierebiłło J. 25, Rowicki J. 12,50, Rakowski K. 10, Świątkowski M. 10, Seroczyński J. 10, Ślaski J. płk 10, Stryszak A. 10, Składnik J. mjr 10, Sandurski R. 10, Szwejkowski H. dr 10, Sobota S. 10, Stryczniewicz J. 20, Sadowicz B. 10, Szczuka S. dr 10, Stefański S. płk 10, Sidor K. mjr dr. 10, Skoczyński H. 15, Szczypiorski S. 10, Sokołowski S. 10, Twardowski W. płk 10, Urban S. 10, Urbański J. 10, Worobik S. 10, Własenko A. 10, Wróblewski S. 10, Wróblewski K. dr 10. Wyglądało A. 5, Walkiewicz W. prof. dr 10, Zenkner J. płk dr 10, Zaniewski Z. 10, Zajkowski M. 10, Zygler Z. płk 10, od lekarzy Rzeźni Warszawskiej z rozliczenia 6. Razem: 1.623,40 zł.

•

Zarząd Główny Zrzeszenia L. W. R. P. na posiedzeniu w dniu 18.IV. b. r. uchwalił wyasygnować z funduszów ogólnych sumę 1000 zł. na Poż. Obr. Przeciwl. Suma zadeklarowana została wpłacona w dniu 4.V. b. r.

Oddział Śląski — poza sumą zadeklarowaną na dar dla Armii i przekazaną uprzednio do Zarządu Gł. wpłacił dodatkowo na zakup samolotu — 600 zł.

Oddział Łódzki. Niezależnie od zbiórki na F. O. N., Zarząd O. Łódzkiego uchwalił wyasygnować z kasy Oddziału 500 zł. na zakup Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej oraz zwrócić się z gorącym apelem do Zarządu Gł. o wezwanie wszystkich Zarządów Oddziałów do deklarowania sum na ten cel.

Oddział Tarnopolski. Niezależnie od sumy zebranej na F. O. N. w ramach ogólnej zbiórki Zarząd Tarnopolskiego Oddzialu Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych R. P. na posiedzeniu swym w dniu 1 kwietnia 1939 r. przeznaczył kwotę 1.000 zł. jako dar na Fundusz Obrony Narodowej, oraz kwotę 2.000 zł na pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej. Czek wręczono Panu Wojewodzie Tarnopolskiemu dnia 3 kwietnia 1939 r.

Oddział Lwowski. Organizacje weterynaryjne w środowisku lwowskim na Poż. Obr. Przeciwlotniczej złożyły 1200 zł, a mianowicie: Spółdzielnia Lek. Wet. „Serum" — 500 zł, Lwowski Oddz. Z.L.W.R.P. — 400 zł, Przegląd Weterynaryjny — 300 zł.

Lwów. Akademia Medycyny Weterynaryjnej. Profesorowie, Docenci, Adiunkci, Asystenci, Urzędnicy i Woźni Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie złożyli na F.O.N. 546 zł, niezależnie od zadeklarowanych sum na pożyczkę O.P.

Warszawa. Koło Medyków Weter. St. U. J. P. Zarząd Koła subskrybował Poż. O.P. na sumę 500 zł. Niezależnie od tego, na wiecu stu-

dentów Wydz. Wet. w dniu 2. V. zebrani uchwalili, że każdy ze słuchaczy złoży co najmniej 5 zł na zakupienie obligacyj P.O.P., a obligacje te zostaną przekazane na F.O.N. Poza tym studenci, którzy otrzymają praktyki wakacyjne, deklarują 5% od uposażeń na F.O.N. Należy oczekiwać, że cała akcja studentów Wydz. Wet. przyniesie ok. 3500 zł.

W dniu 5. V. przedstawiciele Koła złożyli na ręce gen. Kom. Poż. Obrony Przeciwlotn., gen. Berbeckiego deklarację na 1200 zł oraz czek na 500 zł.

UWAGI W SPRAWIE NAUCZANIA W SZKOŁACH DOKSZTAŁCAJĄCYCH OGÓLNOZAWODOWYCH UCZNIÓW RZEMIOSŁA RZEŹNICKO-WĘDLINIARSKIEGO

Wiadomo jak dużą rolę w życiu gospodarczym Narodu i Państwa spełnia rzemiosło. Dobry rzemieślnik oprócz cnót obywatelskich musi posiadać należyte przygotowanie fachowe. Naukę zawodową rzemieślnik zdobywa pracując w charakterze ucznia w zakładzie mistrza w ciągu trzech lat, po czym — w wyniku złożonego egzaminu, zostaje najpierw czeladnikiem, a po pewnym okresie czasu i ponownym egzaminie zostaje mistrzem, tj. w pełni wykwalifikowanym rzemieślnikiem. W Polsce, prawie od chwili odzyskania Niepodległości, uczniowie-terminatorzy byli obowiązani uczęszczać w ciągu całego okresu trwania terminu, a więc w ciągu 3-ch lat, na dokształcające kursy wieczorowe, na których—oprócz przedmiotów ogólnokształcących, słuchali również wykładów ściśle fachowych. Każda Izba Rzemieślnicza obowiązana jest do organizowania takich kursów, należytego prowadzenia ich pod względem fachowym oraz subsydiowania ich. Właściwe kierownictwo szkół dokształcających należy do organów M. W. R. i O. P.

Na początku 1937 r. zainteresowałem się bliżej zagadnieniem wykładów na wieczorowych kursach dokształcających. Przekonałem się wówczas, że wykładowcami na tych kursach są oprócz zawodowych nauczycieli i mistrzów, również lekarze, technicy, inżynierowie — każdy w zakresie swej specjalności. Stwierdziłem wówczas ze smutkiem, że tylko lekarza weter. wśród wykładowców nie było. Czyżby o nim zapomniano? Przecież uczniowie z grupy rzeźnicko-wędliniarskiej byli na kursach najliczniejsi! Nauki fachu udzielał im mistrz wędliniarski! Ale czyż w wykładach tej grupy, oprócz zagadnień czysto fachowych (sposób rozbiórki tusz zwierzęcych, przerobu mięsa, aparatura itp.) nie należałoby również zapoznać uczniów z ustawodawstwem, podkreślając szczególny charakter rzemiosła rzeźnicko-wędliniarskiego jako przemysłu spożywczego oraz jego

doniosłość dla zdrowotności szerokich warstw konsumentów mięsa? I czy tego rodzaju wykładów nie należałoby koniecznie włączyć do programu kursów a prowadzenie ich powierzyć koniecznie lekarzowi weterynaryjnemu? Bezprzecznie tak! Jakże wdzięczne pole pracy dla nas. Wszakże wielu z nas długo, a nie raz całe życie, pracować będzie w rzeźni właśnie z dzisiejszymi uczniami kunsztu rzeźnickiego i wędliniarskiego! O ileż lżejszą byłaby nasza praca w rzeźni, gdyby rzeźnicy i ich czeladź rozumiała należycie rolę jaką spełniamy.

Powodowany takimi oto myślami zamieściłem na łamach czasopisma „*Biuletyn Informacyjny Izby Rzemieślniczej w Kielcach*" (kwiecień 1837 r.) artykuł w tej sprawie. Artykuł spotkał się z całkowitym uznaniem zarówno ze strony sfer rzemieślniczych jak i kuratorium. Zostałem zaproszony do udzielania wykładów na kursach wieczorowych w Kielcach w grupie rzeźnicko-wędliniarskiej. We wspomnianym artykule poruszyłem również sprawę programu wykładów i dołączyłem projekt tego programu w ogólnych zarysach. W dniu 5 maja 1938 r. ukazało się postanowienie Ministra Wyznań Rel. i O. P. (Nr III PU-2659) o tymczasowym programie nauki w szkołach dokształcających ogólnozawodowych. Program ten wyszedł w druku jako odrębne wydawnictwo [1]) i służy jako podstawa wykładów w owych szkołach. W dziale XII tego wydawnictwa został ujęty szczegółowy program grupy rzeźnicko-wędliniarskiej na okres dwóch lat końcowych, (bowiem w pierwszym roku wykładane są tylko przedmioty ogólnokształcące). Niestety, aczkolwiek zakres zagadnień objętych programem jest bardzo obszerny i dostosowany do tych celów, które musiałby sobie postawić również i lekarz weter. jako wykładowca, to jednak program rzeczony nie został rozbity na dwa wyraźne poddziały, z których jeden obejmowałby zagadnienia przeznaczone do omówienia przez wykładowcę lekarza wet., a drugi natomiast — do omówienia przez wykładowcę mistrza-fachowca. Należałoby koniecznie poprawić przyjęty w programie stan rzeczy jak również odpowiednio podzielić ilość godzin wykładowych między lekarza wet. a mistrza.

Następną z kolei sprawą, wiążącą się z wykładami na kursach wieczorowych jest sprawa pomocy naukowych, których brak daje

---

[1]) Program nauki w szkołach dokształcających ogólnozawodowych (tymczasowy) M. Wyzn. Rel. i O. P., 1938. Państw. Wydawnictwo Książek Szkolnych we Lwowie. Str. 152.

się odczuć dotkliwie w przebiegu pracy wykładowcy. Pomoce naukowe — to przede wszystkim tablice poglądowe. Dobór tablic, ewentualnie nawet ich przygotowanie, to zadanie Zrzeszenia Lek. Wet. Potrzebne są zwłaszcza tablice następujące: układ kostny, mięśniowy, przewodu pokarmowego i oddechowego, dróg moczowych i rodnych. Do pokazu instrumentów i przyrządów służących do uboju humanitarnego można wykorzystać miejscową rzeźnię. Potrzebne są również tablice przedstawiające najczęściej spotykane pasożyty oraz charakterystyczne zmiany chorobowe przy gruźlicy, pomorze świń i różycy.

Doceniając w pełni wagę wieczorowych kursów dokształcających dla młodzieży rzemieślniczej i zaszczytną roię lekarza wet. jako wykładowcy na tych kursach, życzyć by sobie należało, aby odbywały się one w każdym większym mieście, gdy tymczasem o ile mi wiadomo, uruchamiane są one z reguły tylko w miastach będących siedzibą wojewódzkiej izby rzemieślniczej, rzadko natomiast gdzieindziej. Wszak dziś w każdym mieście wydzielonym znajdzie się przynajmniej kilkunastu uczniów spośród młodzieży pracującej w zakładach rzeźnicko-masarskich.

Na zakończenie parę słów o wynagradzaniu pieniężnym za prowadzenie wykładów. Koszty prowadzenia szkół dokształcających ogólnozawodowych ponosi państwo, samorząd (zarząd miejski) i właściwa izba rzemieślnicza. Myślę, że właściwym byłoby, gdyby Zrzeszenie Lek. Wet. wzięło na siebie porozumienie się z zainteresowanymi stronami w sprawie ustalenia godziwego wynagrodzenia za pracę lekarza wet. jako wykładowcy na kursach wieczorowych. Chyba, że będziemy traktować tę pracę jako par exelance społeczną.

Poniżej podaję zarys wspomnianego wyżej programu nauczania w grupie rzeźnicko-wędliniarskiej w szkołach dokształcających ogólno zawodowych. Pominąłem tu tylko program „wiadomości z maszynoznawstwa", jako wchodzący całkowicie w kompetencje innych sił nauczających; przytaczam natomiast również te punkty, które omawiać powinien wykładowca-mistrz, gdyż w programie, jak to już nadmieniłem, nie zostały one specjalnie wydzielone z całości materiału i ujęte oddzielnie. Dla zorientowania czytelnika punkty te podaję w nawiasach [ ].

XII. GRUPA RZEŹNICKO-WĘDLINIARSKA. WIADOMOŚCI ZAWODOWE
(str. 133 i nast.)

C e l e   n a u c z a n i a. Zaznajomienie z anatomią i fizjologią zwierząt rzeźnych, ich doborem i racjonalnym ubojem.

Wyrobienie umiejętności rozpoznawania cech mięsa oraz chorób, przenoszących się na spożywców.

Przyswojenie niezbędnych wiadomości o sposobach wykonywania pracy; o konserwacji mięsa i jego przetwarzaniu; o narzędziach maszynach i urządzeniach warsztatowych z uwzględnieniem bezpieczeństwa, higieny pracy, oraz obowiązujących przepisów prawnych, a szczególnie działu o humanitarnych obchodzeniu się ze zwierzętami.

Poznanie zasad organizowania warsztatu pod względem prawnym, technicznym, administracyjnym i handlowym.

Materiał nauczania.

Cykl I (klasa II). 3 godziny tygodniowo.

Zwierzęta rzeźne: pojęcie ogólne i ścisłe; podział na grupy; nazwy w uzależnieniu od wieku i płci. Czynności odżywcze. Zużywanie się i odnowa tkanek. Istota przemiany materii. Budowa: komórka, tkanka, układ, ustrój (organizm). Kościec (szkielet); kość i jej budowa; połączenia kości ruchome i nieruchome; kości głowy, tułowia, kończyny przedniej i tylnej. Zęby, ich podział według czasu trwania (mleczne i stałe), wygląd, kształt, umiejscowienie (siekacze, kły, trzonowe). Mięśnie, ich budowa; włókna mięśniowe; ścięgna; funkcja mięśni. Układ trawienia; jama gębowa, gardziel, przełyk, żołądek pojedynczy i złożony, jelita cienkie i kiszki grube; trzuska; wątroba; śledziona. Układ oddechowy. Podział dróg oddechowych na jamę nosową, krtań, tchawicę, oskrzela, oskrzeliki, pęcherzyki płucne. Układ moczowy. Nerki. Układ naczyń krwionośnych i chłonnych; serce i naczynia krwionośne; tętnice i żyły; krążenie wielkie i małe, albo płucne; krążenie wątrobowe; gruczoły chłonne; limfa. Krew: tętnicza i żylna: czerwone i białe ciałka krwi; osocze krwi. Układ nerwowy; mózg, rdzeń pacierzowy, nerwy dośrodkowe (czuciowe) i odśrodkowe (ruchowe). Skóra i jej twory. Zmysły: wzrok, słuch, węch, smak, czucie. Opis klatki piersiowej, jamy brzusznej i miednicowej.

Oznaki zdrowia i ocena tuczności zwierząt rzeźnych (chwyty rzeźnicze).

Ubój zwierząt rzeźnych: sposoby uboju; czynnik humanitarny, ekonomiczny; przyrządy do ogłuszania; ubój z konieczności. [Rozbieranie zwierząt rzeźnych i obróbka trzewów]. Zarys ustawy o uboju zwierząt.

Badanie zwierząt rzeźnych i mięsa:

Rodzaje zwierzat, podlegających badaniu. Rodzaje mięsa (zależnie od wyniku badania); jego zużytkowanie. Znakowanie mięsa. Zużytkowanie produktów ubocznych.

Najważniejsze choroby zwierząt rzeźnych. *Gruźlica.* Istota choroby. Prątek gruźlicy. Przenoszenie się choroby ze zwierząt na ludzi. Dostrzegalne zmiany gruźlicze u zwierząt rzeźnych po uboju. Ocena mięsa dotkniętego gruźlicą.

Wąglik; przyczyna, występowanie i czas trwania choroby; objawy chorobowe za życia; zmiany po uboju. Natychmiastowa pomoc lekarska w razie skaleczenia. Obowiązek zgłoszenia.

Pryszczyca (zaraza pyskowo-racicowa). Zmiany chorobowe u zwierząt racicowych w jamie gębowej i na racicach. Obowiązek zgłaszania.

Wścieklizna; przenoszenie się zarazka przez ukąszenie; objawy chorobowe

u psów i innych zwierząt. Szczepienie osób pokąsanych. Zakaz uboju zwierząt, dotkniętych wścieklizną. Obowiązek zgłaszania.

Różyca świń (czerwonka); prątek różycy; zmiany na skórze; przebieg choroby; zmiany po uboju; ocena mięsa. Obowiązek zgłoszenia.

Węgrzyca; przyczyna; rodzaje wągrów; opis wągra; występowanie. Objawy chorobowe u ludzi po spożyciu mięsa wągrowatego. Wągrzyca u ludzi (samozakażenie).

Pomór świń; zmiany na skórze; w przewodzie pokarmowym. Ocena mięsa. Obowiązek zgłoszenia.

Włośnica; przyczyna, występowanie i formy rozwojowe włośnia; objawy włośnicy u ludzi; śmiertelność.

Posokowate zakażenie krwi (posocznica); zmiany po uboju; zatrucia mięsne; objawy chorobowe u ludzi po zatruciu.

Ropne zakażenie krwi (ropnica); zmiany po uboju; ocena.

Cykl II (klasa III). 3 godziny tygodniowo.

Targowisko. Cel targowiska. Rodzaje targowisk.

Zakup zwierząt rzeźnych na targowisku a na wsi. Pojęcie wagi żywej i rzeźnej zwierząt. Rodzaje zakupu zwierząt (na wagę żywą i rzeźną). Obrót zwierzętami rzeźnymi. Tranzakcje sprzedaży. Organizacja obrotu targowego.

Rzeźnia. Cel rzeźni. Rzeźnie publiczne i prywatne. Oddział przemysłowy. Hala uboju bydła wielkiego, małego i nierogacizny. Płuczkarnia. Chłodnia. Stajnie wyprzęgowe i spędowe. Gnojarka. Niszczenie mięsa i części zwierząt, uznanych za niezdatne do spożycia. Bekoniarnia.

Prawidłowe cechy mięsa. Pojęcie mięsa w znaczeniu ścisłym i obszernym. Skład chemiczny mięsa. Wartości odżywcze (strawność) mięsa i tłuszczów poszczególnych gatunków zwierząt rzeźnych. Barwa mięsa, wpływ wilgoci i ciepła na zabarwienie. Dojrzewanie mięsa. Stężenie. [Podział mięsa według jakości. Podział wołowiny; cielęciny, wieprzowine i baraniny].

Wadliwe cechy mięsa. Mięso chude, wychudzone i niedojrzałe. Mięso zwierząt nieżywo urodzonych, znużonych i zatrutych. Owady pasożytujące na mięsie. Niebezpieczeństwo zakażenia mięsa bakteriami chorobotwórczymi. Zapobieganie.

Gnicie mięsa. Istota gnicia. Ubój w stanie konania. Warunki szybszego postępowania procesu gnilnego. Nieumiejętne obchodzenie się z mięsem. Oznaki procesu gnilnego mięsa.

Zatrucia mięsne. Istota zatrucia. Nosiciele i siewcy. Wadliwy sposób przyrządzania mięsa, zwłaszcza siekanego. Objawy chorobowe u ludzi po zatruciu mięsem.

Zatrucia kiełbasiane. Objawy chorobowe u ludzi. Zapobieganie. Wykluczanie mięsa ze zwierząt ubitych z konieczności.

Fałszowania przetworów mięsnych. Istota. Cel. Niedozwolone środki konserwujące. Barwiki. Postanowienia karne.

[Wytwórnia małego przedsiębiorstwa. Przestronność. Woda i jej znaczenie dla przemysłu rzeźnicko-wędliniarskiego. Odprowadzenie odpływów. Oświetlenie. Posadzka. Ściany. Sufit. Urządzenia wewnętrzne. Wędzarnia. Peklownia. Wentylacja. Utrzymanie czystości.

Konserwacja mięsa: cel konserwacji; metody fizyczne i chemiczne. Konserwacja: za pomocą soli kuchennej (peklowanie wilgotne, tj. w płynie, suche i szybkie); za pomocą suszenia; za pomocą wędzenia (wędzenie zimne i ciepłe

albo szybkie); za pomocą środków chemicznych; za pomocą wysokiej temperatury (chłodzenie, zamrażanie); za pomocą wysokiej temperatury (sporządzenie konserw),

Najważniejsze przyprawy do przetworów wędliniarskich, sól, saletra, pieprz, papryka, cebula, czosnek.

Fabrykacja przetworów wędliniarskich. Cel i korzyści z fabrykacji wędlin. Podział i cechy charakterystyczne poszczególnych rodzajów przetworów wędliniarskich.

Sklep i jego urządzenie. Zewnętrzny wygląd sklepu. Urządzenie wystawy. Utrzymanie czystości. Tablica reklamowa. Wygodne wejście. Wnętrze sklepu. Sprzedaż mięsa. Sprzedawcy. Czystość ciała i odzieży. Sprzątanie i czyszczenie skłepu. Codzienne zmywanie posadzki i ścian. Oczyszczenie gruntowne kloca (pnia), naczyń, narzędzi, stołu (lady), wag, lodowni podręcznej itd.

Zarys kalkulacji rzeźnicko-wędliniarskiej. Ważenie żywych zwierząt rzeźnych na wadze dziesiętnej i setnej. Strata na ciężarze wskutek uboju. Obliczanie ciężaru i ceny poszczególnych części mięsa i produktów ubocznych:

Przykłady kalkulacji cen sprzedaży mięsa i jego przetworów].

Zwalczanie chorób zaraźliwych zwierząt rzeźnych. Władze do których należy zwalczanie chorób zaraźliwych zwierząt. Choroby zaraźliwe zwierząt, objęte rozporządzeniem o ich zwalczaniu. Obowiązek zgłoszenia władzy zachorowania lub podejrzenia o zachorowaniu. Postanowienia karne.

Ochrona zwierząt. Humanitarne obchodzenie się ze zwierzętami. Zakaz dręczenia. Postanowienia karne.

Dozór nad artykułami żywności. Organizacja dozoru. Zajmowawanie i konfiskata artykułów żywności szkodliwych dla zdrowia ludzkiego. Dozór nad mięsem i i jego przetworami. Kontrola wytwórni, miejsc sprzedaży i środków przewożenia mięsa. Postanowienia karne.

Jan Golka

Z RADY WETERYNARYJNEJ

W dniu 29.III.39 r. pod przewodnictwem p. Ministra Rolnictwa i Reform Roln. J. Poniatowskiego oraz p. Wiceministra Krawulskiego odbyło się posiedzenie Rady Weterynaryjnej [1]). Na porządku dzien-

[1]) W posiedzeniu wzięli udział jako członkowie Rady Weterynaryjnej: Dr K. Szczudłowski — Rektor Akademii Medyc. Weter. we Lwowie, Dr A. Zakrzewski — Prof. Akad. Med. Wet. we Lwowie, Dr Z. Szymanowski — Prof. Wydz. Wet. Uniw. J. P. w Warszawie, Dr K. Zagrodzki — Kierownik Wydz. Wet. P. I. N. G. W. w Puławach, Dr K. Obitz — Kierownik Działu Pasoż. Wydz. Wet. P. I. N. G. W., Inż. E. Jeleniewski—Wiceprezes Wileńskiej Izby Roln., Inż. T. Konopiński — Kier. Wydz. Hodowl. Wlkp. Izby Roln. w Poznaniu, Inż. W. Szczekin-Krotow — Insp. Zw. Izb i Org. Roln. w W-wie, Inż. S. Słonecki—Przewodn. Kom. Hodowl. Lwowskiej Izby Roln., Inż. E. Kleszczyński — Prez. Krak. Izby Roln., pow. lek. wet. J. Buchta — Przedst. Śląskiej Izby Roln., Dr M. Czaja — Kierownik Zakł. Zootech.

nym znalazły się sprawy zwalczania chorób zaraźliwych: nosacizny, wścieklizny, wąglika, szelestnicy, pomoru, zarazy i różycy świń, gruźlicy oraz ronienia zakaźnego bydła. Pomimo obszernego porządku dziennego został on wyczerpany w ciągu jednego dnia, chociaż przewidywano, że posiedzenie potrwa przez 29 i 30 marca. Należy to zawdzięczać starannemu przygotowaniu materiałów, jakie podlegały omówieniu, przez biura Wydziałów Wet. Minister. Roln. R. R. oraz wyczerpującemu opracowaniu wniosków Ministerstwa przez Komisję epizootiologiczną Rady Wet. Wnioski Ministerstwa zostały przed posiedzeniem plenum Rady doręczone zawczasu wszystkim jej członkom, co w dużej mierze przyczyniło się do usprawnienia dyskusji.

Całości elaboratu przygotowanego przez Min. R. R. na posiedzeniu Rady Wet. nie możemy tu podawać, gdyż był on b. obszerny. Ostateczne decyzje Ministerstwa, jakie zapadną w związku ze sprawami omawianymi na posiedzeniu R. W., zostaną podane do wiadomości zainteresowanym władzom i lekarzom wet. — w formie zarządzeń. Należałoby sobie życzyć, aby cały materiał przedyskutowany na posiedzeniu, Min. R. i R. R. udostępniło wszystkim lekarzom wet., jako b. ciekawy, wydając go w postaci broszury. Mogłaby ona zainteresować zresztą nie tylko lekarzy wet.

Referentami poszczególnych spraw na plenum Rady Wet. z ramienia Ministerstwa byli: Gł. Insp. Wet., p. płk dr Dobiasz, pp. Naczelnicy Wydziałów, Krauss i Walter oraz radca Min., p. Łukaszewicz.

Wnioski i sugestie Komisji Epizootiologicznej zreferował Radzie Wet. — przewodniczący Komisji, p. dr K. Zagrodzki. Komisja zaproponowała przyjęcie wniosków przedstawionych przez Ministerstwo w formie przez nie wysuniętej w odniesieniu do wąglika, szelestnicy, pomoru, zarazy świń i różycy, wprowadzając natomiast pewne modyfikacje w sprawach innych chorób. Wnioski owe i sugestie brzmiały następująco:

---

w Swisłoczy, Dr S. Koeppe — Insp. Zw. Eksp. Bek. i Art. Zw. w W-wie, Dr S. Krauss — Nacz. Wydz. Zdrow. Zwierząt M. R, i R. R., A. Mackiewicz — Prez. Zrzeszenia Lek. Wet. R. P. w W-wie, R. Makowski — Pow. lek. wet. w Kutnie, S. Sobota—Dyr. Reźni i Targowisk Zw. w W-wie.

Jako przedstawiciele władz centralnych: Z. Jagodziński — Gł. Insp. Adm. przedstawiciel Min. Roln. i R. R., B. Lisowski — Przedstawiciel Minist. Przem. i Handl., Dr R. Skokowska—Przedst. Min. Op. Społ., Płk J. Śląski—Przedst. Min. Spr. Wojsk., A. Załęski — Przedst. Min. Spr. Wewn.

1. Nosacizna zwierząt jednokopytowych. 1. Przyjęcie wniosków oraz instrukcji Ministerstwa w sprawie badania zwierząt jednobopytowych w kierunku nosacizny z uwzględnieniem pewnych modyfikacyj.

2. Prowadzenie masowej akcji zwalczania nosacizny na terenach o znacznym nasileniu nosacizny przy pomocy zorganizowanego aparatu lekarsko-weterynaryjnego; na pozostałych terenach utrzymanie dotychczasowego charakteru akcji (stan pogotowia).

3. Akcja zwalczania nosacizny prowadzona jest przy pomocy lekarzy weterynaryjnych specjalnie w tym celu przeszkolonych (pkt. 1 ust. II instrukcji).

4. Sekcja zwierzęcia padłego lub zabitego na skutek nosacizny winna być przeprowadzana jak najdokładniej, a stwierdzone zmiany anatomo-patologiczne opisane wyczerpująco w protokóle sekcji (pkt. III instrukcji).

Sugestia. Komisja Epizootiologiczna wypowiada się za pobieraniem krwi od koni wyjątkowej wartości przed dokonaniem ich malleinizacji (po uzgodnieniu z Wydziałem Chowu Koni).

2. Wąglik. 1. Przyjęcie wniosków przedstawionych przez Ministerstwo.

2. Zaniechanie przeprowadzania sekcji i otwierania zwłok w przypadkach, gdy nie istnieją żadne wątpliwości, że zwierzę padło wskutek wąglika; w przypadkach tych lekarz weterynaryjny poprzestać może na pobraniu materiału z ucha zwierzęcia, celem przesłania i dokonania badania rozpoznawczego.

Sugestia 1. Komisja Epizootiologiczna zwraca się do Ministerstwa z prośbą o spowodowanie, aby krajowa mączka mięsno-kostna przeznaczona do żywienia zwierząt domowych poddawana była okresowemu i systematycznemu badaniu bakteriologicznemu, ze względu na to, że może ona być źródłem zakażenia wąglikiem.

2. Komisja Epizootiologiczna zwraca się do Ministerstwa z prośbą o uwzględnienie przy akcji rozbudowy sieci zakładów utylizacyjnych w kraju konieczności stworzenia warunków, zapewniających jałowość wytwarzanych przez nie produktów oraz zapewnienia zakładom utylizacyjnym kontroli ze strony kompetentnych czynników weterynaryjnych.

3. Komisja Epizootiologiczna zwraca uwagę na konieczność badania w kierunku wąglika (za pomocą metody Ascoli'ego) skór zwierzęcych sprowadzanych do Polski z krajów nie gwarantujących zdrowotności tych skór; Komisja wypowiada się za stworzeniem specjalnej weterynaryjnej pracowni rozpoznawczej w Gdyni dla tego rodzaju badań.

4. Komisja Epizootiologiczna zwraca uwagę na potrzebę ograniczenia wolnego obrotu sianem z terenów na których wąglik występuje stacjonarnie.

3. Szelestnica. 1. Przyjęcie wniosków przedstawionych przez Ministerstwo.

4. Wścieklizna. 1. Przyjęcie wniosków przedstawionych przez Ministerstwo z uwzględnieniem modyfikacji pkt. 7.

2. Rozwinięcie propagandy uświadamiającej ludność o znaczeniu społecznym niebezpieczeństwa wścieklizny i potrzebie zwalczania tej choroby.

Sugestie. 1. Komisja Epizootiologiczna uważa za dopuszczalne cofnięcie istniejącego zakazu szczepień ochronnych zwierząt domowych przeciw wściekliźnie.

2. Komisja Epizootiologiczna uważa za dopuszczalne stosowanie szczepień ochronnych psów na koszt posiadacza zwierzęcia; szczepienia te mogłyby być przeprowadzane przez personel lekarsko-weterynaryjny specjalnie do tego upoważniony.

3. Komisja Epizootiologiczna pozostawia Ministerstwu wybór techniki wykonania szczepień przeciwko wściekliźnie.

Komisja Epizootiologiczna uważa za dopuszczalnę stosowanie bezzwłocznych szczepień leczniczych psów podejrzanych o zarażenie się wścieklizną, a poddanych uprzednio szczepieniu ochronnemu dokonanemu co najmniej przed 12 miesiącami, z uwzględnieniem okresu obserwacji psów szczepionych.

5. Komisja Epizootiologiczna wypowiada się przeciwko szczepieniom leczniczym psów poprzednio nieuodpornionych.

6. Komisja Epizootiologiczna uważa za dopuszczalne bezzwłoczne szczepienie lecznicze przeciwko wściekliźnie wartościowych zwierząt gospodarskich na życzenie i koszt właściciela.

7. Komisja Epizootiologiczna wypowiada się za stosowaniem szczepionki przeciw wściekliźnie typu formolo-karbolowego, produkowanej przez Państwowy Zakład Higieny.

8. Komisja Epizootiologiczna zwraca uwagę na konieczność wzmożenia czynnej współpracy organów służby weterynaryjnej z Towarzystwam Opieki nad Zwierzętami.

9. Komisja Epizootiologiczna zwraca się do Ministerstwa z prośbą o spowodowanie uregulowania przez samorządy sprawy ułatwienia ludności bezpłatnego i humanitarnego likwidowania zwierząt nie nadających się do hodowli, zorganizowanie właściwej opieki nad zwierzętami oraz zorganizowania rzemiosła rakarskiego.

5. Pomór trzody chlewnej. Przyjęcie przedstawionego przez Ministerstwo planu walki z pomorem trzody chlewnej.

Sugestia. Komisja Epizootiologiczna zwraca się do Min. Roln. i R. R. z prośbą o rozważenie i odpowiednie rozwiązanie w granicach możliwości utrudniających lub hamujących walkę z pomorem trzody chlewnej i innymi chorobami zaraźliwymi zwierząt czynników takich, jak: wiejskie obwody urzędowego badania mięsa, wiejskie targowiska, brak współdziałania kierownictwa rzeźni z państwową służbą weterynaryjną, brak organizacji samorządowej służby weterynaryjnej itp.

6. Zaraza trzody chlewnej. Przyjęcie przedstawionego przez Ministerstwo planu walki z zarazą trzody chlewnej.

Sugestia. Komisja Epizootiologiczna zwraca się do Ministerstwa z prośbą o spowodowanie ograniczenia w terenie ilości stwierdzeń zarazy świń zgodnie ze stanem rzeczywistym.

7. Różyca trzody chlewnej. Przyjęcie przedstawionego przez Ministerstwo planu walki z różycą trzody chlewnej.

Sugestia. Komisja Epizootiologiczna zwraca się do Ministerstwa z prośbą o spowodowanie zaostrzenia kontroli weterynaryjnej nad sprzedażą surowic i szczepionek oraz ograniczenia dokonywanych przez laików szczepień trzody chlewnej żywymi zarazkami.

Plenum Rady nie wprowadziło istotnych zmian do wniosków Komisji Epizootiologicznej, aczkolwiek debaty nad walką z niektórymi epizootiami były dość ożywione. Szczególnie obszerną dyskusję podjęto nad walką z wścieklizną. Prezes Zrzeszenia L. W., p. Mackiewicz zaznaczył, że tłumienie wścieklizny w Polsce musi posiadać pewne niedomagania, skoro jesteśmy krajem pod względem napięcia

tej epizootii stojącym na pierwszym miejscu w Europie (brak miarodajnych danych statystycznych z Rosji Sow.). Obecnie Min. Rolnictwa wnosi na Radę niektóre nowe rzeczy w projektowanych zarządzeniach: reguluje rzemiosło rakarskie, przewiduje możliwości szczepień ochronnych. P. Mackiewicz nadaje tym momentom — obok konieczności stosowania ścisłych rygorów weterynaryjno-policyjnych, ważkie znaczenie. Czas najwyższy, aby zaprzestano wybijania całego pogłowia psów we wsiach dotkniętych wścieklizną przy pomocy pałek, na oczach całej gawiedzi, na oczach dzieci. Taka metoda szkodzi akcji zwalczania wścieklizny, gdyż właściciele chowają psy w obawie przed uśmiercaniem, a gdy psy się wściekną, już nie meldują o chorobie. Ukrycie choroby jest najlepszym jej sprzymierzeńcem. W naszych warunkach wiejskich, pies to niezbędny dozorca zagrody. Wybijanie całego pogłowia psiego powinno być bardzo rzadko stosowane i to przy użyciu środków „humanitarnych": środków usypiających, elektryczności, specjalnych przyrządów. Rzemiosło rakarskie winno być tak zorganizowane, aby w swym zasięgu miało wszystkie miejscowości i aby rozporządzało wspomnianymi środkami uśmiercania. W dzisiejszych, ciężkich dla naszej wsi, czasach, mogą być opodatkowani tylko w minimalnych wysokościach od posiadanych psów właściciele psów-dozorców domostw. Przeciwko opłatom od pogłowia psów przemawiał prezes Izby Rolniczej Krakowskiej, p. Kleszczyński.

P. Mackiewicz dość krytycznie odniósł się do wniosków dotyczących akcji zwalczania gruźlicy, która to akcja ma być prowadzona początkowo w pewnych okręgach, a nie w całym państwie jednocześnie, przy udzielaniu na ten cel poważniejszych subsydiów Izbom Rolniczym przez Ministerstwo Rolnictwa. Akcję mogą prowadzić Izby Rolnicze przy pomocy zaangażowanych przez nie, specjalnie przeszkolonych przez Min. Roln. lekarzy wet. Zdaniem p. Mackiewicza w obecnych warunkach kierownictwo całej akcji, a nie tylko nadzór fachowy powinno spoczywać w rękach organów wet. państwowych. W projekcie akcji zwalczania gruźlicy nie została sprecyzowana koordynacja pracy lekarzy wet. państwowych, samorządu gospodarczego i terytorialnego. Eliminowanie wyłącznie sztuk dotkniętych otwartą gruźlicą nie daje, jak to wykazały doświadczenia poczynione w swoim czasie przez Stany Zjedn. Am. Półn., a obecnie i przez Niemcy, pożądanych wyników. Na zwalczanie gruźlicy potrzebne są duże środki. Nie mają tych środków przewidzianych w swoich budżetach ani Ministerstwo Rolnictwa, ani sa-

morząd gospodarczy i terytorialny, ani związki hodowlane. Nie łatwo zlikwidować poszczególnym właścicielom na własny rachunek zarażone gruźlicą obory również ze względu na brak dostatecznych środków finansowych.

Drugim zasadniczym czynnikiem w akcji tłumienia gruźlicy jest konieczność przeprowadzenia reorganizacji służby i pomocy wet. Pomimo zapowiedzi wygłoszonej wiosną roku ubiegłego przez pana Ministra, dotychczas komisja organizacji służby wet. nie została zwołana.

Przewodniczący Komisji Epizootiologicznej, dr Zagrodzki, prosi o zaprotokółowanie wniosku o konieczności możliwie prędkiego zwołania komisji organizacyjnej służby wet.

Pan prezes Konopczyński poruszył sprawę przeszkód napotykanych przy zakładaniu towarzystw ubezpieczeń inwentarza żywego.

Przy omawianiu sprawy przeszkolenia lekarzy wet. podkreślano, iż w przeszkoleniu tym winno przyjąć udział i Zrzeszenie L. W. P. Mackiewicz oświadczył na to, że dotychczas zawód lekarsko-weterynaryjny nie może doczekać się utworzenia izb lekarsko-wet., które mogłyby stosować pewien przymus w przeszkoleniu i miałyby przypuszczalnie większe środki finansowe. Zwraca się on z gorącym apelem do naczelnych władz Ministerstwa Roln. aby zechciały one zwrócić baczną uwagę w imię dobra publicznego, jak też wobec zaniepokojenia zawodu lekarsko-wet. na wyraźne, podjęte według posiadanych przez ten zawód informacyj, w porozumieniu z miarodajnymi czynnikami Ministerstwa Op. Społ., usiłowanie przejęcia przez farmaceutów pewnych funkcyj badania urzędowego produktów zwierzęcego pochodzenia. Badanie tych produktów ma za podstawę tę dziedzinę wiedzy, która obejmując zootomię, anatomię patologiczną zwierząt, bakteriologię itp. całkiem normalnie wchodzi w zakres pracy członków zawodu weterynaryjnego, których przygotowanie naukowe w tym kierunku, daje pełną i należytą gwarancję zabezpieczenia ludzi od chorób, mogących zagrażać ze strony nieodpowiednich produktów pochodzenia zwierzęcego. Nie można odmiennie traktować kompetencji badania zwierząt po uboju w rzeźni od kontroli i badania tych produktów w handlu, w wytwórniach masarskich itp.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Dr Zagrodzki, przemawiał za koniecznością przepracowania zagadnień: 1. reorganizacji służby weterynaryjnej, 2. reorganizacji studiów wyższych, 3. reorganizacji rzeźni i obrotu produktami mięsnymi i bydłem. Wysuwa on wniosek

utworzenia Komisyj: 1. dla spraw studiów weterynaryjnych, 2. dla spraw rzeźni i obrotu zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego.

Wnioski zostały po dyskusji przez Radę przyjęte. Powołano dwie komisje:

1) dla spraw rzeźni, obrotu zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego w składzie: Dr S. Koeppe, Dr T. Konopiński, R. Makowski, Prez. A. Mackiewicz, Dr K. Obitz, inż. B. Przedpełski, dyr. S. Sobota, Prof. dr W. Walkiewicz, Prof. dr A. Zakrzewski (przewodniczący).

2) Dla spraw fachowego przygotowania lekarzy weterynaryjnych w składzie: Prez. A. Mackiewicz, inż. Szczekin Krotow, Prof. dr K. Szczudłowski, Prof. dr Z. Szymanowski, Płk J. Ślaski, Prof. dr W. Walkiewicz, Dr K. Zagrodzki, Prof. dr A. Zakrzewski.

Na tym posiedzenie zakończono.

A. M.

Z PRASY

U PODSTAW WALKI Z UBOJEM NIELEGALNYM

P. J. Golka w jednym z artykułów, ogłoszonym wprawdzie już dość dawno, który jednak dopiero w ostatnich dniach dotarł do naszych rąk, porusza b. ważną sprawę uboju nielegalnego zwierząt. Autor podchodzi do tej sprawy od innej strony niż przyjęło się to u nas czynić. Właśnie z tej strony, z której powinno się było dawno już próbować postawić całe to fatalne zagadnienie: przez przemawianie do sumienia społecznego zainteresowanych, niestety, często jeszcze nie zdających sobie dzisiaj sprawy z doniosłości wykroczeń popełnianych przeciw przepisom regulującym ubój zwierząt. To też p. Golka nie kładzie takiego nacisku na to, co każdy lekarz wet., kierujący rzeźnią ma do rozporządzenia w tłumieniu uboju nielegalnego: na instrumentum prawne, stosowane wobec wykroczenia przeciw przepisom. Podkreśla za to odpowiedzialność moralną pracowników przemysłu mięsnego — rzeźników, którzy, popełniając owe wykroczenia, narażają spożywcę na utratę zdrowia, a niekiedy i życia [1].

Wpajanie zasad opartych nie na przesłankach ekonomicznych lecz na świadomości obywatelskiej, przynajmniej u niektórych przedstawicieli starszego pokolenia rzeźników natrafiałoby dziś niewątpliwie na trudności dość znaczne, gdyż starsi zawodowcy w rzemiośle rzeźnickim wychowywali się w innych warunkach, innymi metodami byli przygotowywani do wykonywania swego fachu. Praca taka, acz może nie całkiem bezużyteczna — nie dałaby jednak efektów w czasie stosunkowo krótkim. Dlatego też autor ma rację, gdy mówi: „że pracę tę należy zacząć od młodego pokolenia, od uczniów i terminatorów, których od samego zarania zawodowej pracy należy uświadomić o wielkiej i odpowiedzialnej roli, jaką pełnić mają

---

[1]) Jan Golka — pow. lek. wet. Uwagi w sprawie zwalczania nielegalnego uboju zwierząt. Biuletyn Informacyjny Izby Rzemieśln. w Kielcach, Nr 4, 1937.

w społeczeństwie. Trzeba ich zapoznać z ustawodawstwem i przepisami prawnymi, których muszą w pracy swojej pilnie przestrzegać, aby ustrzedz się od błędów. Trzeba wyrobić w nich przekonanie, że wykonanie tych przepisów jest ich obywatelskim i zawodowym obowiązkiem, bo chodzi tu o zdrowie, a może i życie ludzkie". „Harmonijna współpraca lekarza wet. z rzeźnikiem, oparta na wzajemnym zrozumieniu, zaufaniu i szacunku, to najlepsza gwarancja dla najszerszych warstw spożywców, że mięso, ten artykuł pierwszej potrzeby, nie stanie się dla nich źródłem choroby lub nawet śmierci". Aby postulat tej harmonijnej współpracy dał się osiągnąć w przyszłości — jest rzeczą niezbędną" powołanie lekarzy wet. do nauczania na wieczorowych kursach dla uczniów i terminatorów rzemiosła rzeźniczego i wędliniarskiego". Młodzież ta musi poznać lekarza wet. nie tylko jako tego, który z mocy swych praw i obowiązków naraża nieraz przez zniszczenie mięsa nie dającego się do spożycia — rzeźnika na straty materialne, ale również jako nauczyciela, który „nauczy ją rozumieć, co to jest badanie mięsa i dlaczego jest ono konieczne".

Artykuł p. Golki cechuje istotne zrozumienie zagadnienia uboju potajemnego. Zasługuje on na specjalną uwagę, wykreślając, jeśli nie całkiem nowy — to w każdym razie mało dotąd doceniany tor, którym powinno się potoczyć zwalczanie uboju nielegalnego. Postulat konieczności udziału lekarzy wet. w nauczaniu rzemieślniczej młodzieży rzeźnickiej jest całkowicie uzasadniony i przekonywujący.

H. S.

CZASOPISMO SŁUCHACZY UCZELNI WETERYNARYJNYCH

Z inicjatywy kilku przedsiębiorczych słuchaczy Wydziału Wet. U. J. P. Zarząd Koła Medyków Weterynaryjnych St. U. J. P. przystąpił do wydawania własnego organu, stawiając mu za cel odzwierciadlanie życia młodzieży studiującej medycynę wet. w Warszawie. Pierwszy Nr czasopisma wydawanego pt. *Biuletyn Koła Med. Wet.* ukazał się w marcu b. r., a już następny z kolei, który przed paroma dniami opuścił prasę, świadczy, że na mocy porozumienia z Tow. Bratniej Pomocy St. Akademii Medycyny Wet. we Lwowie — rzeczone czasopismo stało się organem wspólnie wydawanym przez obie te organizacje akademickie i będzie ukazywać się jako *Biuletyn Medyków Weterynaryjnych Warszawa — Lwów.*

Opierając się na wrażeniu, jakie czynią owe dwa pierwsze numery wydawnictwa, należy przypuszczać, że odpowie ono w zupełności zamierzeniom i potrzebom, które jego powstanie wywołały. Poza artykułami stanowiącymi przedruk z *Życie Weterynaryjnego* — te, które wychodzą z pod pióra samych słuchaczy, świadczą swą treścią i nastaw.eniem, że wśród studiującego obecnie weterynarię pokolenia młodzieży akademickiej — oprócz głębokiego zainteresowania życiem zawodowym, jakie czeka ją w przyszłości — zarysowuje się już nader wyraziście świadomość celów i dążeń wyrastających w oparciu o zasady silnie rozwiniętego poczucia godności akademickiej i obywatelskiej.

Należy ufać, że Redakcja *Biuletynu*, ktora spoczywa obecnie w rękach p. Tadeusza Kamińskiego (Warszawa) i Kazimierza Wojnara (Lwów) i nadal nie zejdzie z obranej drogi i rozwijać będzie swą pracę nad wychowaniem zastępów przyszłych lekarzy wet., kierując się równie szlachetnymi tendencjami, jak wykazane w pierwszych numerach czasopisma. *H. S.*

DZIAŁ URZĘDOWY ZRZESZENIA

VI WALNY ZJAZD ZRZESZENIA LEK. WET. R. P.

Stosownie do uchwały powziętej przez Sesję Rady Delegatów VI Walny Zjazd Z. L. W. R. P. odbędzie się w dn. 24—25 czerwca br. w Cieszynie. W przeddzień Zjazdu odbędzie się XVI Zwyczajna Sesja Rady Delegatów (23.VI).

Oddział Śląski Zrzeszenia, który przyjął na siebie rolę gospodarza Zjazdu wyłonił Komitet Organizacyjny, pozostający w kontakcie z Zarządem Głównym.

Na razie podajemy następujące informacje:

Członkowie Zrzeszenia, którzy pragną wziąć udział w Zjeździe winni możliwie jak najrychlej zawiadomić o tym Zarząd Główny — najlepiej za pośrednictwem Oddziałów.

Ze względu na małą ilość hoteli w Cieszynie — Komitet Organ. musi przynajmniej na 2 tyg. naprzód być zawiadomiony o liczbie biorących udział w Zjeździe w celu zamówienia i zapewnienia noclegów. Ceny hoteli wynoszą: 6, 5, 4, 3,30 zł za dobę; nocleg w bursach szkolnych ok. 2 zł, (bez pościeli—tylko siennik). W razie potrzeby można korzystać z noclegów prywatnych. Obiad wspólny—ok. 2.50 zł od osoby; obiad indywidualny—1,50—1,20 zł. Projektowana wycieczka autokarem trasą Jabłonków — Istebna — Wisła — 4.40 zł od osoby. Wcześniejsze zgłaszanie uczestnictwa w Zjeździe jest niezbędne również ze względu na wystąpienie Komitetu Org. o przyznanie ulg kolejowych i rozesłanie przed W. Zjazdem indywidualnych kart uczestnictwa z dołączonymi bonami na wspólny obiad i wycieczkę. Szczegółowy program Zjazdu zostanie rozesłany wszystkim członkom i ogłoszony w „*Życiu Wet.*".

Z ZARZĄDU GŁÓWNEGO Z. L. W. R. P.

MEMORIAŁ W SPRAWIE BADANIA ŚRODKÓW SPOŻ. POCH. ZWIERZ.

Zarząd Gł. Z. L. W. R. P. podaje do wiadomości treść memoriału przesłanego do Ministerstwa Rol. i R. R. w sprawie organizacji badania środków spoż. poch. zw.

Do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

Wobec pogłosek, jakie przed niedawnym czasem ukazały się w prasie codziennej na temat zamiarów utworzenia instytucji kursów badania środków spożywczych pod egidą Zrzeszeń farmaceutów, które to kursy miałyby przygotowywać specjalistów w zakresie dokonywania badań produktów spożywczych. a między nimi również produktów pochodzenia zwierzęcego, Zarząd Główny Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych R. P. postanowił zasięgnąć opinii w tej sprawie u czynników kompetentnych ze względu na duże znaczenie, jakie wzmiankowane zamierzenia posiadają dla interesu publicznego oraz specjalnie zawodowego, bezpośrednio dotyczącego lekarzy weterynaryjnych. W związku z powyższym Zarząd Główny Zrzeszenia Lek. Wet. R. P. wyłonił delegację, która udała się do Państwowego Zakładu Higieny i przeprowadziła rozmowę z p. dyrektorem Prof. Dr Szulcem, zaznaczając stanowisko zawodu lekarsko weterynaryjnego względem powyższej spra-

wy. Sądząc z informacyj zaczerpniętych ze wskazanego źródła, możliwość utworzenia specjalnych kursów, względnie szkoły dla farmaceutów w kierunku przygotowania ich do obejmowania stanowisk organów chemicznego i bateriologicznego badania produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcgo, w obrębie istniejącego w tej mierze ustawodawstwa, jest całkiem istotna i jak można przypuszczać, mogłaby się spotkać z uznaniem i poparciem władz nadzoru sanitarnego.

Sprawa uregulowania możliwie jak najbardziej szeroko poprowadzonej akcji badania środków spożywczych w ogólności, a środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego w szczególności—jako niezmiernie istotna i ważna nie tylko z punktu widzenia higienicznego lecz i gospodarczego, dojrzała już w Polsce całkowicie do rozwiązania w sposób, który by zapewniał dokładną kontrolę nad tymi środkami żywności. W związku z tym nasuwa się konieczność utworzenia sieci odpowiednio zaopatrzonych stacji, względnie pracowni badawczo-rozpoznawczych, do których kierowane byłyby próbki produktów żywnościowych zakwestionowanych przez organa kontrolne w terenie, względnie przesyłane dobrowolnie przez zainteresowanych kupców czy też spożywców. Nie ulega również wątpliwości, że kontrola produktów spożywczych musiałaby być przeprowadzana w owych pracowniach jak najbardziej wszechstronnie, z uwzględnieniem zarówno chemicznego jak i bateriologicznego ich badania.

Zawód lekarsko-weterynaryjny ma jednak poważne obawy i zastrzeżenia, czy dokonywanie badań surowych produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego byłoby przeprowadzane w sposób należycie zabezpieczający interesy ogółu przez pracowników przygotowanych na kursach, przewidujących—jak to podawała prasa—roczny, względnie dwuletni, okres przygotowywania owego personelu, który wprawdzie posiadałby dostateczny zasób wiedzy, jeśli chodzi o badania chemiczne, lecz całkowicie nie wystarczający — naszym zdaniem — w zakresie badań związanych bardzo ściśle z dziedziną mięsoznawstwa, bakteriologii, serologii, epizootiologii, anatomii patologicznej zwierząt, parazytologii etc. Jak wiadomo bowiem jedynie, studia weterynaryjne, których program realizuje w ciągu 4 i $^1/_2$ lat nauczanie przedmiotów niezbędnych dla znajomości badania surowych środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego, w oparciu o liczne zajęcia praktyczne z tym związane—mogą zapewnić należyty poziom przygotowania do prowadzenia badań tak silnie związanych z dziedzinami nauk weterynaryjnych, a mających na celu przede wszystkim ochronę zdrowia ludzkiego.

Nie przesądzając, jak przedstawiałaby się forma organizacji punktów kontroli nad produktami spożywczymi, zawód lekarsko-weterynaryjny skłonny jest do obaw, że odseparowanie bardziej szczegółowych badań laboratoryjnych (przede wszystkim bakteriologicznych, serologicznych, chemicznych) od rzeźni oraz terenu działania lekarzy weterynaryjnych państwowych względnie samorządowych i powierzenie owych badań organom zupełnie nieobeznanym z zakresami nauk weterynaryjnych, względnie zorientowanym w nich tylko pobieżnie, stanowić by mogło nie tylko źródło szeregu trudności natury administracyjnej, kompetencyjnej, lecz nie dawałoby również rękojmi, że cel, dla którego cała akcja kontroli zostaje rozbudowana, będzie osiągnięty w stopniu jak najbardziej doskonałym. Za tym, żeby na czele laboratorium badającego surowe produkty pochodzenia zwierzęcego stał lekarz wet. jako pracownik należycie zorientowany w różnych dziedzinach patologii, higieny, policji sanitarnej itp. przemawia jeszcze ta okoliczność, że laboratoria, o których mowa, odgrywałyby b. dużą rolę w związku ze zwalczaniem zaraźliwych chorób zwierzęcych,

gdyż przyczyniałyby się do wykrywania chorób zakaźnych zwierząt, nawet w tych przypadkach, w których obecnie nie są wykrywane. Nie trzeba również dodawać, że laboratoria te odgrywałyby poważną rolę w zwalczaniu chorób zwierzęcych nieobjętych ustawą, a tym niemniej, niezmiernie ważnych nie tylko z punktu widzenia gospodarczego, lecz i higienicznego.

To też nie widząc żadnych przeszkód w tym, aby akcja kontroli na produktami spożywczymi, z wyłączeniem surowych produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego, została powierzona przedstawicielom zawodu farmaceutycznego — Zarząd Główny Z. Lek. Wet. R. P., jest zdania, że laboratoryjne badanie tych ostatnich produktów nie może być wyłączone z pod kompetencyj lekarzy wet. gdyż są to zakresy ściśle ze sobą związane i nieustannie zazębiające się wzajemnie.

Zdając sobie atoli sprawę z tego, że dokonywanie badań specjalnych wymaga pewnego przygotowania uzupełniającego wiadomości lekarzy wet., nabyte przez nich w czasie studiów akademickich, szczególnie zaś uzupełnienia wiadomości z zakresu techniki i metodyk badań laboratoryjnych — Zarząd Główny Zrzeszenia Lek. Wet. R. P. jest zdania, że należałoby przeszkolić pewną ilość lekarzy wet. w tym właśnie kierunku. Powierzone im laboratoryjne badanie surowych produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego musiałoby zostać prawdopodobnie związane z tworzonymi, na razie tylko przy większych rzeźniach, laboratoriami bakteriologicznymi, względnie ze specjalnymi laboratoriami powiatowymi, czy wreszcie z weterynaryjnymi pracowniami badawczo-rozpoznawczymi Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych. Realizując tak rozumiany postulat kontroli laboratoryjnej nad surowymi produktami spożywczymi pochodzenia zwierzęcego należałoby położyć szczególny nacisk na stworzenie warunków, umożliwiających jak najłatwiejszy kontakt między terenem a laboratorium, zwłaszcza w zakresie szybkiego doręczenia próbek do pracowni, w których mają one być badane. Konieczne są również chłodnie dla przechowywania zakwestionowanych produktów do czasu otrzymania odpowiedzi od pracowni przeprowadzającej badanie.

Przeszkolenie lekarzy weterynaryjnych, o którym wspomniano wyżej, mogłoby się odbywać przy obu uczelniach weterynaryjnych według programu ustalonego przez Ministerstwo Rolnictwa i R. R. w porozumieniu z władzami akademickimi oraz zainteresowanymi tu resortami. Należy przypuszczać, że czas trwania kursu nie musiałby przekraczać okresu 3 miesięcy, gdyż od szeregu już lat wszelkie szczegóły wchodzące w zakres badania produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego są szeroko uwzględniane w wykładach i ćwiczeniach z mięsoznawstwa, miekoznawstwa, chemii lekarskiej, bakteriologii itp. na obu uczelniach weterynaryjnych, o czym świadczy program tych wykładów i ćwiczeń oraz ilość godzin poświęconych wchodzącym tu w grę przedmiotom. Mogłoby tu chodzić przeto raczej o przygotowanie lekarzy weterynaryjnyah w kierunku dokonywania badań na szerszą skalę. Możnaby przy tym część czasu, jaki zostałby przewidziany na owe kursy, włączyć do okresu obowiązującego stażu, jaki odbywają lekarze przy dużych rzeźniach, z tym, że odbywaliby oni praktykę przy istniejących laboratoriach rzeźnianych przez okres czasu wskazany przez Ministerstwo Rolnictwa i R. R.

Dzięki zorganizowanej w sposób wyżej nakreślony, względnie podobny, akcji przygotowania personelu lekarsko-weterynaryjnego który wykonywałby badania laboratoryjne specjalne — z jednej stony nadzór nad surowymi produktami spożywczymi pochodzenia zwierzęcego spocząłby w rękach fachowców najbardziej przygotowanych i powołanych do tego rodzaju pracy—z drugiej zaś strony, przyczyniłoby się

to w stopniu wysokim do podniesienia dotychczasowego poziomu badania mięsa w rzeźniach mniejszych, w których — niestety — ocena uzależniona jest dotychczas przede wszystkim od wyników oględzin makroskopowych, nie wystarczających w wielu razach przy kwalifikowaniu mięsa.

AKCJA ZARZĄDU GŁ. W SPRAWACH ZAWODOWYCH

W końcu marca b. r. prezes Zarządu Głównego Z. L. W. p. Mackiewicz oraz członek Zarządu, p. Dr Stryszak, udali się do p. Dyrektora Państwowego Zakładu Higieny Prof. dra Szulca, któremu podlegają zakłady badania produktów spożywczych, w celu zaciągnięcia informacji w sprawie wzmianek, jakie ukazały się w prasie, na temat utworzenia sumptem zrzeszonych farmaceutów, szkoły mającej za zadanie przygotowywanie tych ostatnich do wykonywania badania produktów spożywczych.

W dłuższej rozmowie z p. Dyr. Szulcem wyjaśniono, że istotnie projekt taki jest realny i że badanie produktów spoż. pochodzenia zwierzęcego mają również wykonywać w zakładach badania produktów spożywczych farmaceuci. Nie jest jednak zastrzeżona, ani przewidziana, wyłączność angażowania w tym kierunku tylko farmaceutów. Odpowiednio przygotowani lekarze weterynaryjni mogą być również powoływani do wykonywania tych badań. Np. do badania ryb w Gdyni został zaangażowany i specjalnie wydelegowany dla uzupełnienia studiów za granicę lek. wet. St. Rutkowski.

Argumenty przedstawicieli Zrzeszenia, że jedynie lekarze weterynaryjni mają odpowiednie podstawowe przygotowanie do badania produktów zwierzęcego pochodzenia nie trafiały do przekonania p. Dyr. Szulca.

W kilka dni później delegacja Zarządu Głównego, w osobach: prezesa A. Mackiewicza, wicepr. M. Pęskiego i sekretarza gen. J. Petrycha, udała się do p. Głównego Insp. Wet. płka dra Dobiasza, któremu przedstawiła wszystkie znane dobrze ogółowi naszych lekarzy wet. postulaty zawodu: organizacji służby wet., sprawy kursów dokształcających dla lekarzv wet., sprawy uposażeń, izb lekarsko-wet., zwiększenia subsydiów dla prasy naukowej, odznaczeń państwowych. Poruszono m. in. również sprawy kursu samorządowego dla słuchaczy uczelni wet., uboju rytualnego, badania urzędowego produktów pochodzenia zwierzęcego w związku ze wspomnianymi wyżej zamierzeniami zawodu farmaceutycznego. Pan Insp. Dobiasz udzielił we wspomnianych sprawach pewnych wyjaśnień i przyrzekł dążyć w miarę zaistnienia możliwości do realizacji postulatów zawodu.

Po zapoznaniu się z zagadnieniami wet. przez Wiceministra Rolnictwa p. Krawulskiego, który niedawno objął urzędowanie, delegacja Zarządu Głównego ma udać się do niego w celu przedstawienia mu również naszych postulatów.

Memoriał do władz centralnych w sprawie badania produktów pochodzenia zwierzęcego podany został wyżej w niniejszym numerze.

W SPRAWIE LEKARZY WET. — PRAKTYKANTÓW I KATEGORII

W odpowiedzi na memoriał w sprawie lekarzy wet. — praktykantów I kat. w służbie państwowej, przesłany do Ministerstwa Rol. i R. R. (*Życie Weterynaryjne* Nr 1—2, 1939, s. 35—6) — Zarząd Gł. Z. L. W. R. P. otrzymał odpowiedź treści następującej:

Do Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych R. P.

Ministerstwo komunikuje, że w najbliższym czasie ma być wydane nowe rozporządzenie Rady Ministrów o służbie przygotowawczej i egzaminach kandydatów na stanowiska kategorii I w państwowej służbie weterynaryjnej zamiast obowiązującego obecnie rozporządzenia z dnia 17.III. 1926 r. (Dz. U. R, P. Nr 30, poz. 187).

Stosownie do zasad projektowanego rozporządzenia wspomniani poprzednio kandydaci będą — podobnie jak urzędnicy innych kategorii służby — poddawani egzaminom praktycznym bezpośrednio po odbyciu rocznej praktyki z dodatnim wynikiem. Dyrektor Departamentu (—) *Szymański.*

FUNDUSZ POMOCY STUDENTOM UCZELNI WETERYNARYJNYCH

Wykaz sum wpłaconych na Fundusz Pomocy Stud. Uczelni Wet. Zrzesz. L. W. R. P. (Konto Nr 18.527 P. K. O.) od dnia 23.II. — 5.V. b. r.

Szwejkowski H. 4, Lemieszewski J. 2, Filipowicz Z. 2, Malec T. 5, Hitz K. 10, Dąbrowski J. 5, Ostrowski T. 3, Ocheb S. 3, Pleskacewicz B. 5, Pukiński B. 3, Jakóbczyński B. 2, Gorczyński S. 5, Mojka B. 4,90, Kurkowski J. 5, Stan. Oddz. Zrz. Lek. Wet. 50, Iljin M. 3, Jużak B. 3, Szybalski S. 3, Dąbrowski B. 3, Nehrebecki M. 5, Pietraszko S. 5, Chowaniec S. 5, Pietruszczyński W. 5, Orłowski K. 10, Gutowski F. 3, Rybicki M. 2,50, Chełmoński J. 5, Modliński T. 5, Filipowicz J. 5, Lentz E. 3, Zawadzki L. 4, Chudzicki N. 5, Lutnicki W. 5, Mołgonewicz F. 5.

UZUPEŁNIENIE DO PROT. XV SESJI RADY DELEGATÓW

W protokóle z XV Sesji Rady Delegatów umieszczonym w *„Życiu Weterynaryjnym"* Nr 11—12 z 1938 r., stron. 232, pkt. 5, nie zostało uwidocznione oświad- oświadczenie złożone przez Przewodniczącego Komisji Statutowej, Dra Guzka w sprawie projektu reorganizacji Zrzeszenia, opracowanego przez Poznański Oddział Zrzeszenia Lekarzy Wet. R. P. — Mianowicie Dr Guzek oświadczył:

„Komisja po dokładnym rozpatrzeniu i wszechstronnym naświetleniu projektu przyszła do przekonania, że projekt reorganizacji Zrzeszenia, opracowany przez Poznański Oddział, nie jest rewolucyjny, lecz ma wyłącznie dobro Zrzeszenia na względzie i pod tym kątem widzenia należy go rozpatrzyć".

Na życzenie Zarządu Oddz. Poznańskiego zamieszczamy powyższe uzupełnienia do prot. XV Sesji R. D. w brzmieniu nadesłanym przez O. Poznański.

Z KASY KOLEŻEŃSKIEJ WZAJEMNEJ POMOCY

Zarząd Gł. Z. L. W. R. P. podaje do wiadomości projekt regulaminu Kasy Koleżeńskiej Wz. Pom. przy Zrzeszeniu Lek. Wet. R. P. opracowany przez wiceprez. Zarządu Gł. p. Dra W. Guzka. Tekst projektu został przedyskutowany przez Komisję w osobach: pp. A. Mackiewicza, insp. M. Pęskiego i J. Brauna i w formie niniejszej przedstawiony zostanie na najbliższej sesji Rady Delegatów.

REGULAMIN KASY KOLEŻEŃSKIEJ WZAJEMNEJ POMOCY PRZY ZRZESZENIE LEKARZY WETERYNARYJNYCH R. P. W WARSZAWIE.

(Podstawa: Statut Z. L. W. R. P. — XII, § 56—57).

I. Nazwa i Siedziba.

§ 1. Przy Zrzeszeniu Lekarzy Wet. R. P., tworzy się osobny Fundusz pod nazwą: Kasa Koleżeńska Wzajemnej Pomocy przy Zrzeszeniu Lekarzy Weterynaryjnych w Warszawie.

§ 2. Fundusz K. K. Wzajemnej Pomocy Lekarzy Weterynaryjnych stanowi część majątku Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych w Warszawie. Fundusz ten jest osobno administrowany i może być użyty jedynie na cele wzajemnej pomocy koleżeńskiej i jedynie w sposób określony niniejszym regulaminem. W żadnym przypadku fundusz ten nie może być użyty na jakiekolwiek inne cele Zrzeszenia.

§ 3. W razie likwidacji lub rozdziału Zrzeszenia Fundusz pozostaje nadal przy najliczniejszym Zrzeszeniu i służy celom określonym niniejszym regulaminem.

§ 4. Każdy członek Zrzeszenia Lekarzy Wet. R. P. posiadający pełne uprawnienia członkowskie jest członkiem Kasy Koleżeńskiej Wzajemnej Pomocy przy Zrzeszeniu Lekarzy Wet. w Warszawie i w ramach § 15—21 regulaminu Kasy ma prawo korzystać z jej funduszów.

II, Władze Kasy.

§ 5. Władzami Kasy są władze Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych R. P., które funkcje swoje wykonują na podstawie statutu i regulaminu Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych R. P.

§ 6. Walny Zjazd Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych: 1) Uchwala i zmienia Regulamin Kasy Koleżeńskiej Wzajemnej Pomocy przy Zrzeszeniu Lekarzy Weterynaryjnych w Warszawie. 2) Określa maksymalną wysokość pożyczek z zastrzeżeniem, że łączna suma udzielonych członkom pożyczek nie może przekraczać nigdy 50% funduszu pożyczkowego (§ 19 p. a.). 3) Zatwierdza regulamin szczegółowy dotyczący warunków korzystania przez uczestników z funduszów Kasy. 4) Określa sposób lokowania kapitału ponad 5.000 zł. 5) Zaciąga zobowiązania dla funduszu Kasy ponad 5.000 zł. 6) Decyduje o nabywaniu, zbywaniu, dzierżawieniu nieruchomości tudzież dzierżawieniu wszelkiego majątku ruchomego wartości ponad 5.000 złotych. Przy nabyciu tego rodzaju nieruchomości należy zaznaczyć, że majątek przeznaczony jest na cele Kasy Koleżeńskiej. 7) Rozpatruje i zatwierdza roczne sprawozdanie Zarządu z działalności Kasy, zatwierdza bilans i zestawienie kasowe funduszu, tudzież budżet na rok następny, oraz ustala wysokość składek miesięcznych. 8) Decyduje o likwidacji majątku Kasy i wybiera Komisję likwidacyjną.

III. Cel i środki działania.

§ 7. Kasa Koleżeńska ma na celu udzielanie członkom pomocy materialnej, a przede wszystkim: a) udzielanie uczestnikom pożyczek pieniężnych nisko oprocentowanych, b) udzielanie uczestnikom jednorazowych zapomóg pieniężnych, c) udzielanie jednorazowych zapomóg pieniężnych pozostałej rodzinie w razie śmierci uczestnika, d) umożliwianie uczestnikom korzystania z instytucyj i zakładów Kasy.

IV. *Zarząd Kasy.*

§ 8. Zarząd Kasy Koleżeńskiej składa się z Kierownika, Skarbnika i 2 Członków. Zarząd Kasy wybierany jest przez Zarząd Główny Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych na okres lat dwóch.

§ 9. Do zakresu działania Zarządu Kasy należy ogólne kierownictwo Funduszu Kasy niezależnie od pozostałego majątku Zrzeszenia oraz czuwanie nad rozwojem Kasy. W szczególności do Zarządu Kasy należy: a) stawianie wniosków w sprawie wysokości wpłat z Kasy Zrzeszenia do Kasy Koleżeńskiej; b) należyte dbanie o wydobywanie i ściąganie wszelkich należytości należnych Funduszowi Kasy; c) przyznawanie i wypłacanie członkom Kasy pożyczek i zapomóg; d) przyznawanie i wypłacanie jednorazowych zapomóg rodzinom zmarłych członków; e) prowadzenie należytej — wedle zasad naukowej organizacji — księgowości; przygotowanie i przedstawianie Walnemu Zjazdowi sprawozdań rocznych ze stanem kasowym i bilansów; przygotowanie planu działalności Kasy na rok następny; f) zgłaszanie wniosków co do maksymalnej wysokości pożyczek, jakie mają być udzielane; g) zaciąganie zobowiązań do wysokości 5.000 złotych, a to w porozumieniu z Zarządem Głównym Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych R. P.; h) lokowanie kapitałów Kasy w wysokości do 5.000 zł tudzież decydowanie o majątku ruchomym do tej samej wysokości; i) zawiadywanie instytucjami i zakładami Kasy, opracowywanie wraz z Zarządem Głównym Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych regulaminów wewnętrznych co do korzystania z instytucyj i funduszów Kasy przez uczestników oraz przedstawienie tych regulaminów do zatwierdzenia Walnemu Zjazdowi; j) przyjmowanie legatów i darowizn na rzecz Kasy; k) załatwianie wszelkich spraw związanych z zarządem funduszów Kasy, które nie należą do kompetencji Walnego Zjazdu.

§ 10. Zarząd kasy odbywa posiedzenie przynajmniej raz na miesiąc. Z posiedzeń Zarządu należy sporządzić protokół, zaś wszelkie uchwały winny być osobno zaprotokółowane i podpisane przez kierownika i skarbnika. Do ważności uchwał Zarządu potrzebna jest obecność kierownika, skarbnika i jednego członka Zarządu Kasy. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów; w razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego.

V. *Komisja Rewizyjna.*

§ 11. Komisja Rewizyjna Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych kontroluje dochody i wydatki Kasy, zamknięcia rachunkowe, bilanse oraz bada stan majątkowy Kasy na podstawie ksiąg i dokumentów.

Komisja Rewizyjna wedle swego uznania może dokonywać kontroli w każdym czasie, zobowiązana jest atoli przeprowadzić szczegółową rewizję Kasy przed zakończeniem całego roku budżetowego i przed Zwyczajnym Walnym Zjazdem. Komisja Rewizyjna winna czynności swoich dokonywać w obecności skarbnika i jego zastępcy.

Komisja Rewizyjna sporządza ze swoich czynności protokół podpisany przez wszystkich członków Komisji biorących udział w kontroli.

Protokół Komisji Rewizyjnej winien być poddany do wiadomości Zarządu Kasy w celu usunięcia spostrzeżonych przez Komisję niedokładności.

Po sprawdzeniu dwuletniej działąlności Zarządu Kasy Koleżeńskiej, Komisja Rewizyjna przedstawia Walnemu Zjazdowi protokół wraz z wnioskiem o udzielenie względnie o odmówienie udzielenia absolutorium Zarządowi.

VI. Fundusze Kasy.

§ 12. Fundusze Kasy składają się z dochodów uzyskanych z następujących źródeł:

a) Funduszu zasadniczego, przekazanego Kasie z funduszu dotychczasowej Kasy Pogrzebowej; b) sum przeznaczanych corocznie przez Walne Zgromadzenie względnie Radę Delegatów z funduszów Zrzeszenia; c) odsetek od kapitału i odsetek zwłoki od udzielanych z Kasy pożyczek; d) dochodów uzyskanych z lokaty kapitałów Kasy; e) darowizn, zapisów i innych dochodów nadzwyczajnych.

§ 13. Fundusze Kasy dzielą się na:

a) Fundusz A (pożyczkowy), do którego przelewa się dochody Kasy wymienione w § 12. ust. a),

b) Fundusz B (zasiłkowy), do którego przelewa się dochody Kasy wymienione w § 12. ust. b) c) i d),

c) Fundusz C (rezerwowy), który stanowić będą wpływy ze źródeł wymienionych w § 12. ust. e).

§ 14. Fundusz Kasy Wzajemnej Pomocy, tudzież poszczególne fundusze wyliczone w § 13. winny być osobno zarządzane i przeznaczone jedynie dla celów regulaminem określonych. Przenoszenie sum i należytości z jednego funduszu do drugiego jest bezwzględnie zakazane.

VII. Świadczenia na rzecz uczestników.

§ 15. Członkom Stowarzyszenia mogą być udzielane z funduszu A pożyczki oprocentowane w wysokości nie przekraczającej łącznie dla wszystkich członków kwoty określonej przez Walny Zjazd Zrzeszenia (§ 6, p. 2).

Od niezwróconych po upływie 6 miesięcy pożyczek, mogą być pobierane oprócz ustalonego procentu, odsetki za zwłokę w wysokości określonej każdorazowo przez Zarząd Główny Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych.

§ 16. Pożyczki Członkom Zrzeszenia mogą być udzielane jedynie za zabezpieczeniem wekslowym, popartym dwoma podpisami majątkowo odpowiedzialnych członków Zrzeszenia, lub innych osób, co do których Zarząd Kasy uzna, że są majątkowo odpowiedzialne.

Pożyczki nie zwrócone i nie prolongowane w terminie do 6 miesięcy mają być ściągnięte od ręczycieli, którzy za pożyczkobiorcę ręczyli.

§ 17. W razie śmierci członka Zrzeszenia wypłacać się będzie osobie wskazanej przez uczestnika lub też jego dzieciom jednorazową zapomogę z funduszu B. Wysokość zapomogi oznaczana będzie okresowo przez Radę Delegatów.

§ 18. Jeżeli członek Zrzeszenia umrze w ciągu pierwszego półrocza swego członkowstwa w Zrzeszeniu, Kasa wypłaci jedną czwartą część pełnej zapomogi; jeżeli śmierć nastąpi w ciągu drugiego półrocza członkowstwa w Zrzeszeniu — połowę zapomogi, jeżeli śmierć nastąpi w drugim roku członkowstwa w Zrzeszeniu — trzy czwarte zapomogi, a gdy śmierć nastąpi po dwóch latach należenia do Zrzeszenia, Kasa wypłaci pełną zapomogę.

§ 19. W razie braku osób uprawnionych do otrzymania zapomogi, Kasa wypłaca rzeczywiste koszta pogrzebu, nie więcej jednakowoż niż kwotę oznaczoną przez R. D. (§ 17) osobie, która rzeczywiście koszty poniosła, według należycie udokumentowanych rachunków.

§ 20. Zasiłek płatny jest natychmiast po zawiadomieniu o śmierci członka,

nie później jednak niż w ciągu siedmiu dni po przedłożeniu dowodu śmierci i dowodu uprawnienia do odbioru zasiłku i ustalenia jego wysokości.

Przy wypłacie zasiłku Kasa potrąca wszelkie długi zmarłego członka wobec Kasy Koleżeńskiej.

§ 21. Członkowie Zrzeszenia i osoby żyjące z nimi we wspólnym gospodarstwie mają prawo korzystania z wszelkich instytucyj i zakładów Kasy, domów zdrojowych, wypoczynkowych itp. na warunkach ustalonych w regulaminach zatwierdzonych przez Walny Zjazd.

VIII. Likwidacja Kasy.

§ 22. W razie likwidacji Funduszu Kasy, fundusze A i B będą rozdzielone między członków w stosunku wpłaconych składek, a fundusz C przekazany będzie na rzecz instytucji społecznej o pokrewnych celach, przede wszystkim na rzecz instytucji zajmującej się wzajemną pomocą wśród lekarzy weterynaryjnych.

IX. Przepisy przejściowe.

§ 23. Kasa Koleżeńska przejmuje fundusze zlikwidowanej równocześnie z wprowadzeniem niniejszego Regulaminu Kasy Pogrzebowej, istniejącej dotychczas przy Zrzeszeniu Lekarzy Weterynaryjnych, i tworzy z nich Fundusz zasadniczy (A) określony w § 13. ust. a)

§ 24. Regulamin niniejszy wchodzi w życie z dniem...

STANOWISKO O. LWOWSKIEGO W SPRAWIE KASY POMOCY KOL.

O. Lwowski Z. L. W. na Walnym Zebraniu w dniu 26. II. b. r. wypowiedział się za podwyższeniem składki członkowskiej do wysokości 3 zł mies. z tym, że 1 zł byłoby przekazywane na rzecz Kasy Pomocy Koleżeńskiej. W razie gdyby dalsze utrzymywanie Kasy okazało się z jakichkolwiek względów niemożliwym— W. Zgrom. wypowiedziało się za przekazaniem sumy 16 tys. zł, stanowiącej fundusz Kasy Pogrzebowej — na fundusz wdów i sierot po lekarzach wet.

Z ODDZIAŁÓW ZRZESZENIA L. W. R. P.

SKŁAD WŁADZ ODDZIAŁÓW NA ROK 1939

ODDZIAŁ LWOWSKI

Zarząd: Prezes — Hellebrand Ludwik; wiceprezes — Holzer Gustaw; sekretarz naukowy — Gajewski Stefan; sekretarz administracyjny — Grzywak Bolesław; skarbnik — Roganowicz; członkowie Zarządu: Jakubowski Stefan, Karpiński Zdzisław, Skowroński Wincenty, Strzelecki Bolesław, Weigel Bolesław; zastępcy członk. Zarządu: Skalisz Juliusz, Sury Adam.

Komisja Rewizyjna: Karnecki Kazimierz, Szostakiewicz Kazimierz, Kurka Józef; zastępcy: Werschner Jan, Cisowski Antoni.

Sąd Koleżeński: Furdyna, Orzeł Kazimierz, Wolański, Zborowski Zdzisław, Żuliński Tadeusz.

Nacz. Redaktor Przeglądu Weterynaryjnego — Zakrzewski Aleksander, członkowie Komitetu Red.: Kwiatkowski Józef, Szczudłowski Kazimierz.

ODDZIAŁ ŚLĄSKI

Zarząd: Prezes — Niedoba; wiceprezes — Fritz; sekretarz administr. — Blaschke; sekretarz naukowy — Dr Ginsberg; skarbnik — Wisłocki; członkowie Zarządu: Bąk, Wołoszyński, Dr Pawlas, Rejniak; zastępcy: Jaśkiewicz, Ramocki.

Komisja Rewizyjna: Buchta, Pasternak, Pawlik.

Sąd Koleżeński: Wójcicki, Dr Głombik, Dr Węglarz; zastępcy: Michalski, Oleś.

RUCH OSOBOWY W ODDZIAŁACH

ZGŁOSZENIA I PRZYJĘCIA NOWYCH CZŁONKÓW

W myśl § 77 Statutu Zarządy Oddziałów Z. L. W. R. P. podają do wiadomości następujące zgłoszenia na członków rzeczywistych Zrzeszenia:

ODDZIAŁ KRAKOWSKI

Chodnik Karol — Myślenice.

ODDZIAŁ LUBELSKI

Kryński K. — Lublin, U. Woj.; Wasilewski K. — Kock Łukowski; Konikowski Romuald — Parczew; Szewczyk Ignacy — Garwolin; Dubicki Tadeusz — Dubienka; Sławiński Jerzy — Lublin, Rzeźnia M.; Chudzicki Nikodem — os. Fojsławice, pow. Krasnystaw.

ODDZIAŁ STANISŁAWOWSKI

Badecki Zbigniew; Dr Bulik Piotr; Kohli Rudolf; Kościódka Jan; Maciejowski Konrad; Majwald Jan; Popiel Tadeusz; Przedzimirski Eugeniusz; Ross Bolesław; Szadaj Zbigniew; Tałasiewicz Mieczysław; Uruski Władysław; Wajda Mikołaj.

ODDZIAŁ ŚLĄSKI

Budniok Ludwik; Biliński Władysław; Czudek Jerzy; Duś Władysław; Grajewski Władysław; Krzemień Jan; Niemczyk Franciszek; Pawlas Jan; Rupp Ryszard; Śmiałowski Kazimierz; Unicki Jerzy; Budziński Jan; Dreschler Oskar; Cembrowicz Hieromin; Golonka Stanisław; Jedliński Kazimierz; Lachowicz Jan; Sołtysik Stanisław; Ptoszek Alfred; Cena Mieczysław.

ODDZIAŁ WARSZAWSKI

Hay Jan — Warszawa, ul. Radziłowska 6; Mierzwiński Antoni — W-a, ul. Gdańska 4-a; Unichowski Michał—W-a, ul. Ceglana 1; Żebrowski Jerzy—Karczew.

PRZENIESIENIA I SKREŚLENIA Z LISTY CZŁONKÓW

ODDZIAŁ TARNOPOLSKI

Hałuniewicz Adolf (przen,).

† Krzyżanowski Aleksander.

ODDZIAŁ KRAKOWSKI

Roehrenschef Ludwik; Gąska Adam; Gąska Tadeusz; Kogut Kazimierz; Kozłowski Władysław; Langer Bogdan; Stręk Józef; Jordan Michał; Godfreyow Władysław; Aleksander Tadeusz; Pitułej Piotr.

Z ŻYCIA ZAWODU

KRONIKA ODDZIAŁÓW

ODDZIAŁ POMORSKI

Nadzwyczajne Walne Zgrom. Pomorskiego Oddz. Zrzeszenia Lekarzy Wet. R. P. odbyło się w Toruniu, w sali Domu Społecznego, ul. Mickiewicza 2/4, dnia 5.II. 1939 r. z następującym porządkiem dziennym: 1. Zagajenie, 2. Odczytanie protokółu z ostatniego Nadzw. Zgrom, 3. Wyświetlenie filmu naukowego, 4. Referat pow. lek. wet. w Brodnicy Józefa Briksa pt. „Zwalczanie wścieklizny w świetle obowiązujących ustaw", 5. Komunikaty Zarządu i Władz, 6. Wolne głosy, 7. Zamknięcie Zgromadzenia.

W zebraniu wzięło udział 37 członków.

1. Zagajając zebranie, Przewodniczący składa życzenia z okazji nadania Srebrnego Krzyża Zasługi Kolegom: Kozłowskiemu, Riedelowi, Reimannowi oraz specjalne życzenia kieruje pod adresem P. Ppułk. Stanisława Cymermana, zasłużonego, długoletniego wiceprezesa Oddziału, z okazji odznaczenia Złotym Krzyżem Zasługi. W związku z tym Nadzw. Walne Zgrom. powzięło następującą uchwałę: „Nadzw. Walne Zgrom. Pomorskiego Oddz. Zrzeszenia Lekarzy Wet. R. P. w dniu 5.II. 1939 r. w Toruniu, przyjęło z radością wiadomość o nadaniu Panu Pułkownikowi Złotego Krzyża Zasługi i składa długoletniemu i zasłużonemu Wiceprezesowi Pomorskiego Oddziału Zrzeszenia swe najserdeczniejsze życzenia". N. W. Zgromadzenie prosi Zarząd Oddziału o przesłanie tej uchwały P. Płk. Cymermanowi.

2. Protokół z Nadzw. Walnego Zgromadzenia z dnia 4.XII.38 r. przyjęto.

3. Zarząd Oddz. wystarał się o sprowadzenie filmu ilustrującego zwalczanie jałowości u krów i u koni. Film został wyświetlony, zawdzięczając uprzejmości Firmy „Remedia" w Warszawie. Wyświetlanie tego filmu, a następnie dyskusja, jaką wzbudził, trwały około trzech godzin.

4. Wygłoszenie referatu Kol. Briksa o wściekliźnie uchwalono odłożyć na następne Zgromadzenie z powodu braku czasu.

5. Sekretarz odczytał pismo Zarz. Gł. w sprawie W. Zjazdu w Cieszynie i propozycjach wykładów, jakie na Zjeździe byłyby wygłoszone. Na wniosek kol. Malaka ustalono zostawić na pierwszym miejscu wykłady na temat grupy chorób trzody chlewnej z uwzględnieniem chorób przychówka, ze względu na to, że jest to temat, który obchodzi zarówno wolnopraktykujących lekarzy wet., jak i wszystkich innych, podczas gdy wścieklizna interesuje przede wszystkim lekarzy weter. urzędowych.

6. Po zamknięciu zebrania odbył się wspólny obiad koleżeński.

ODDZIAŁ ŁÓDZKI

Miesięczne Zebranie Naukowe w dniu 3.XII.38 r. zagaił prezes Zarz. Oddz. p. Okwieciński, witając przybyłego ze Lwowa P. Prof. Dra A. Trawińskiego oraz licznie zebranych członków, po czym zaprosił do prezydium Zebrania pp.: insp. Świeckiego oraz pułk. Cymermana. Porządek dzienny Zebrania obejmował: 1) Odczyt prof. Dra A. Trawińskiego pt.: „Patogeneza gruźlicy i ocena mięsa w oświetleniu najnowszych badań naukowych" oraz 2) Dyskusję w związku z wygłoszonym odczytem.

W swym źródłowym odczycie Prof. Trawiński omówił etiologię, patogenezę

oraz patologię gruźlicy, podał wyniki najnowszych badań naukowych, dotyczących tej najpowszechniejszej choroby zakaźnej bydła rogatego, a następnie omówił szczegółowo ocenę mięsa sztuk dotkniętych gruźlicą.

Odczyt Prof. Trawińskiego został wysłuchany przez zebranych z wielkim zainteresowaniem, a wyrazem tego zainteresowania i wdzięczności słuchaczy były długie i gorące oklaski, którymi go nagrodzono. Po odczycie zarządzono kilkunastominutową przerwę, po czym nastąpiła dyskusja, w której wysunięto szereg pytań, związanych z poruszonymi tematami, mających na celu wyjaśnienie szeregu zagadnień dotyczących oceny mięsa sztuk gruźliczych. Miarą zainteresowania był 3-godzinny czas trwania dyskusji. Zakończył ją Prof. Trawiński przemówieniem, w którym podkreślił wysoki poziom dyskusji i wszechstronne zainteresowanie poruszonymi zagadnieniami, a zarazem wyraził zadowolenie, że Koledzy, wybierając temat oceny mięsa gruźliczego, potwierdzili tym samym pogląd, że przedmiot badania i oceny mięsa stanowi syntezę wszystkich nauk weterynaryjnych.

Zamykając posiedzenie Przewodniczący podziękował Prof. Trawińskiemu za wygłoszenie cennego odczytu oraz zebranym Kolegom za wykazanie zainteresowania poruszonymi w dyskusji zagadnieniami.

Z odczytu Prof. Trawińskiego został odbity w kilkudziesięciu egzemplarzach i rozdany członkom Oddziału stenogram.

ODDZIAŁ STANISŁAWOWSKI

Walne Zebranie Stanisławowskiego Oddz. Zrzeszenia Lekarzy Wet. R.P. odbyło się w dniu 5.III. 1939 w sali posiedzeń Zarządu Miejskiego w Stanisławowie o godz. 10 w obecności 31 osób, w czym 10 gości. Porządek dzienny zebrania był następujący: 1. Zagajenie. 2. Odczytanie protokółu z ostatniego Walnego Zebrania. 3. Sprawozdanie Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Oddziałowego Sądu Koleżeńskiego. 4. Sprawozdanie delegatów na Radę Delegatów. 5. Wybory organów Oddziału. 6. Budżet na rok 1939/40. 7. Wolne wnioski. 8. Sprawy urzędowe.

Zebranie otworzył o godz. 11 Prezes Oddz., insp. Nowak, witając przybyłych licznie członków i gości. Na przewodniczącego Zebrania proponuje p. Scholtę, na sekretarza p. Wojnarowicza, na asesorów pp. mjra Piskozuba i Deresza. P. Scholta obejmuje przewodnictwo i wzywa zebranych do uczczenia przez powstanie i minutę milczenia pamięci Kol. Stanisława Malickiego. Protokół ostatniego Walnego Zebrania przyjęto jednogłośnie, po czym obszerne sprawozdanie z działalności Zarządu złożył p. Scholta, uwzględniając w sprawozdaniu również agendy przewodniczącego i sekretarza. Sprawozdanie kasowe złożył skarbnik — Dr Zając.

W imieniu Komisji Rewizyjnej złożył sprawozdanie P. Beck stwierdzając, że wszystkie pozycje w dochodach i rozchodach pokryte są odpowiednimi allegatami. Z ramienia Sądu Koleżeńskiego, p. mjr Piskozub stwierdza, że włynęła jedna sprawa, która jest w toku rozpatrywania. Wniosek o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi za cichą lecz owocną pracę przechodzi jednogłośnie. Za nieobecnego p. Donigiewicza, który był delegowany na Radę Delegatów, składa sprawozdanie p. insp. Nowak, omawiając stanowisko zajęte przez Poznański Oddział Zrzeszenia w sprawie utworzenia regionalnych Tow. lek. wet. oraz sprawę broszury p. Jagodzińskiego i prosi o wypowiedzenie się zebranych w tych sprawach. P. Scholta przedstawił zrąb przyszłej dyskusji na wyłonione tematy, która ma być szerzej rozwinięta pisemnie przez kolegów w ankiecie nadesłanej przez Zarząd, na temat: „Zmiany organizacji Zrzeszenia oraz służby weterynaryjnej". Po omówieniu

tych spraw w ankiecie będą one szeroko omówione na najbliższym Walnym Zebraniu. Na wniosek p. Zintla uchwalono obecnemu Zarządowi w składzie obecnym przedłużyć kadencję na cały rok przyszły.

Z kolei przystąpiono do uchwalenia budżetu Oddziału na rok 1939/40. Budżet ten po stronie rozchodu przewiduje: dla przedstawicieli na Radę Delegatów 200 zł., przyjazd profesorów 250 zł., koszt podróży członków Zarządu 100 zł., prenumerata pism 100 zł., wydatki kancelaryjne 100 zł. Razem 750 zł.

Uchwalono poza tym na wydatki nieprzewidziane wstawić 50 zł. Na wniosek p. Poleszczuka budżet przyjęto jednogłośnie.

W wolnych wnioskach p. Scholta omawiał sprawę wysyłania pewnych kwot na Fundusz Pomocy studentom; czy sprawę powyższą każdy z członków ma traktować indywidualnie, czy też Oddział zadeklaruje pewną kwotę rocznie. Na wniosek p. inspektora Nowaka uchwalono, by Oddział wypłacał na Fund. Pomocy 50 zł., nie kładąc tamy dobroczynności kolegów. Odnośnie do wniosku Oddziału Tarnopolskiego w sprawie budowy domu wypoczynkowego dla lek. wet., na wniosek p. Poleszczuka, Walne Zebranie upoważnia Zarząd do pertraktowania w sprawie budowy wspólnego domu z Oddziałem Tarnopolskim, po uzyskaniu konkretnych danych. Zarząd zwróci się do członków o wypowiedzenie się w tej sprawie. Następnie p. Scholta omawiał sprawy rozsyłki „*Deutsche Tierärztliche Wochenschrift*", wygranych książek na loterii zorganizowanej przez Zarząd Gł. Zrzeszenia oraz dopłaty za członków Oddziału prenumerujących „*Przegląd Weterynaryjny*".

Na wniosek p. Poleszczuka uchwalono 10 głosami przeciwko 3 anulować uchwałę Walnego Zebrania z dnia 5.XII.37 w sprawie dopłaty za członków prenumerujących „*Przegląd Weterynaryjny*" z powodu braku pokrycia na ten cel w budżecie. W sprawie rozsyłki „*Deutsche Tierärztliche Wochenschrift*" uchwalono czasopismo wysyłać za rok ubiegły, kwartałami, wedle alfabetycznego spisu powiatów — powiatowym lek. wet., a ci zobowiązani są rozprowadzić zeszyty w swoich powiatach lekarzom wet. miejskim; za rok bieżący wysyłać miesięcznie po 4 zeszyty w tej samej kolejności. P. Scholta zwraca się do kolegów z apelem o zakupienie dla tych miejscowości, które nie posiadają odpowiedniej pieczątki „Państw. podatek od uboju" w cenie 3 złotych za sztukę z zapasu będącego w posiadaniu Zarz. Oddz. Na wniosek p. insp. Nowaka przyjęto w poczet członków 10 kolegów. Na wniosek p. Gäntnera uchwalono upoważnić delegata na Radę Delegatów, by wystąpił o to, żeby podręczniki fachowe były wydawane z funduszów Ministerstwa Oświaty. Insp. Nowak wyczerpująco omówił sprawę zwalczania pryszczycy, handlu domokrążnego, racjonalnego a oszczędnego użytkowania sody żrącej. Następnie zwrócił uwagę, by koledzy bardzo precyzyjnie wykonywali szczepienia przeciwwąglikowe u koni, a w razie wyników ujemnych natychmiast donosili o tym Urzędowi Wojewódzkiemu.

ODDZIAŁ ŚLĄSKI

W dniu 16 kwietnia 1939 r. odbyło się doroczne Walne Zebranie Śląskiego Oddz. Z. L. W. w Katowicach przy udziale 45 członków.

Zebranie zagaił Prezes Niedoba, witając przybyłych, a w szczególności Kolegów z Zaolzia. Na przewodniczącego wybrano kol. Lewickiego. Po załatwieniu formalności przyjęcia 15 nowych członków przystąpiono do obrad. Działalność roczną Oddziału przedstawił Prez. Niedoba. Zarząd uregulował przede wszystkim sprawy majątkowe Oddziału. Do Kolegów zalegających ze składkami zwrócono się

z apelem, który dał w pełni oczekiwany wynik. Tylko sprawę dwuch opornych przekazano na drogę prawną i zastosowano wobec nich § 82, skreślając ich z listy członków, mianowicie kol. Batscha i Barbera. Również wzmożono akcję werbowania nowych członków wśród niezrzeszonych. Na skutek takiej akcji Oddział składa się obecnie z 56 członków (na 88 zamieszkałych i zajętych na terenie województwa śląskiego). Prezes piętnuje szczególnie tych wszystkich lekarzy wet., którzy już od dłuższego czasu pracują na Śląsku, a jeszcze do Zrzeszenia nie wstąpili, Są to kol.: Cena, Konieczny, Malkowski i Tomaszczyk.

W akcji ufundowania samolotu dla Armii uczestniczyło 54 członków, składając 1305 zł. Zaznaczyć należy, że dobrowolny udział w zbiórce wzięło też 3 niezrzeszonych lek. wet. Prezes spodziewał się kilku zasłużonym dla zawodu Kolegom sprawić miłą niespodziankę, występując z wnioskami o odznaczeniu ich Krzyżem Zasługi. Niestety, ani jeden z przedstawionych za pośrednictwem Zarządu Głównego odznaczenia nie otrzymał. Sprawa ta jest tym boleśniejsza, że inne zawody poszczycić się mogą wielką liczbą odznaczonych.

Jeżeli w tym roku nie osiągnięto tak licznych plonów w działalności Oddziału jak w roku ubiegłym, to przede wszystkim należy to położyć na karb pracy członków w akcji zwalczania pryszczycy. Poza tą akcją, prezes Oddziału organizował służbę wet. w okresie od września do lutego w przyłączonym pow. frysztackim na Zaolziu.

Zarząd pamiętał również o sprawach propagandowych i naukowych. Sprawozdanie z tej dziedziny złożył sekretarz naukowy Dr A. Ginsberg. Zebrań Zarządu odbyło się 10, naukowych 2. Na tych ostatnich wygłoszone zostały referaty: Hormony, ich działanie i zastosowanie w lecznictwie" (Prof. Dr Gutowski) i „Niedokrwistość zakaźna u koni" (Prof. Dr Zakrzewski). Dr Ginsberg wygłosił 12 pogadanek i odczytów w kółkach rolniczych i Stowarzyszeniu Hodowców Psów Rasowych oraz 11 pogadanek radiowych. W celu zapoznania społeczeństwa ze sprawami naszego zawodu, sekretarz naukowy umieścił w prasie 15 artykułów. Dr Rafiński wygłosił 8 pogadanek radiowych, a Dr. Kulczycki około 20 w terenie rolniczym. Prócz tego wielu innych Kolegów szerzyło propagandę i oświatę w okręgach ich urzędowej działalności.

Stan kasy przedstawił członek Zarządu Kol. Rejniak. Kasa zamyka swą działalność roczną okazałym saldem 567 zł., przy czym zaległości względem Zarządu Gł. również zmalały.

Sprawozdanie ze Zjazdu Delegatów przedstawili Dr Ginsberg i Dr Bąk.

Po uchwaleniu absolutorium zebranie wybrało przez aklamację, na wniosek Dra Głombika, Zarząd uprzedni w pełnym składzie. Na wniosek Dra Ginsberga dokooptowano w charakterze członka Zarządu Kolegę Dra Pawlasa z Zaolzia. Skład Zarządu podano na str. 82 niniejszego numeru.

Radca Wójcicki zawiadamia zebranych, że Zarząd Gł. przekazał 20.000 zł. na F. O. N. z tym, że zostanie przezeń przekazane jeszcze 4.000 zł. na kupienie samolotu, stosownie do powziętych uchwał. W pełnym zrozumieniu doniosłości tej akcji zebranie uchwala jednogłośnie na wniosek Prez. Niedoby wysłać jeszcze dodatkowo około 1.500 zł. z tym, że 500 zł. pokryje z tego kasa Oddziału, a resztę członkowie.

W ciągu dalszych obrad uchwalono jak najszybciej uruchomić lecznicę dla małych zwierząt w Katowicach. Przyjęto nową taryfę opłat i omówiono sprawy organizacji Walnego Zjazdu w Cieszynie. Ponadto przedyskutowano sprawę wyna-

grodzenia lekarzy wet. za czynności związane z ponownym badaniem i sprawdzaniem mięsa przywozowego w rzeźniach publicznych i w obwodach.

W wolnych wnioskach poruszono jeszcze szereg aktualnych spraw zawodowych. Przyjęto również wniosek Dra Węglorza o utworzenie Śląskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej. Uchwalono na wniosek Dra Głombika zwrócić się do wydziałów powiat. i samorządów miejskich, by przyjmowały lekarzy wet. wyłącznie po zasięgnięciu opinii Zarządu Oddz. Zrzeszenia. Dr Kulczycki postawił wniosek, by Zarząd wciągnął wszystkich Kolegów do pracy społecznej, a działalność poszczególnych członków prowadził w specjalnych ewidencjach.

Obrady trwały 7 godzin.

ODDZIAŁ POZNAŃSKI

Zwyczajne Walne Zebranie Członków Poznańskiego Oddz. Zrzeszenia Lekarzy Wet. R. P. odbyło się w Poznaniu, w niedzielę dnia 15 stycznia 1939 r. w sali restauracji Continental przy ulicy św. Marcina 36, o godz. 10^{30}, w obecności 41 członków.

Porządek obrad był następujący: 1. Zagajenie. 2. Wybór Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia. 3. Odczytanie protokółu z ostatniego Walnego Zgromadzenia. 4. Sprawozdanie ustępującego Zarządu. 5. Sprawozdanie Sądu Koleżeńskiego. 6. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. 7. Wybór: Zarządu, Sądu Koleżeńskiego i Komisji Rewizyjnej. 8. Sprawy bieżące. 9. Wolne wnioski.

Po zagajeniu zebrania przez Prezesa Oddziału wybrano przez aklamację na przewodniczącego Walnego Zgromadzenia p. Dra K. Klabeckiego. Protokół z ostatniego Walnego Zebrania przyjęto bez zmian, po czym Prezes i Skarbnik złożyli sprawozdanie z działalności ustępującego Zarządu.

Sprawozdanie kol. Prezesa: Z początkiem roku sprawozdawczego należało do Oddziału 124 członków. Z tej liczby odeszło do Oddziału Pomorskiego 18, wystąpił 1, skreślono 1, czyli ubyło 20 członków. Przybyło natomiast z Oddziału Łódzkiego 10, wstąpiło nowych członków 16, czyli przybyło 26 tak, że Oddział liczy obecnie 130 członków.

Do sekretariatu wpłynęło 106 pism, wyszło 305 (oprócz zaproszeń na walne zebranie i zebrania miesięczne, komunikatów Zarządu i programów kursu dokształcającego). Koszty sekretariatu wynoszą zł 434,98. Na powyższą kwotę składają się: opłacanie maszynistki, porto, druki zaproszeń, komunikatów, programów kursu dokształcającego i projektu reorganizacji Zrzeszenia.

W roku sprawozdawczym odbyło się 9 posiedzeń zarządu i 5 posiedzeń Komisji, zajmującej się zorganizowaniem kursu dokształcającego. Zebrań miesięcznych odbyło się 4, na których wygłoszono 4 referaty naukowe. Mała stosunkowo ilość zebrań miesięcznych tłumaczy się tym, że kadencja Zarządu trwała 9 miesięcy.

Zarząd interweniował u p. wojewody poznańskiego w sprawie opłat za kontrolę sanitarno-weterynaryjną nad obrotem mięsem i jego przetworami. Interwencja w Izbie skarbowej w Poznaniu w sprawie norm podatku dochodowego okazała się nieskuteczna, albowiem normy ustaliło w roku ubiegłym Ministerstwo Skarbu. Dlatego też Zarząd Oddziału zwrócił się z odpowiednio uzasadnionym pismem do Zarządu Gł. w Warszawie, z prośbą o energiczną interwencję w Ministerstwie Skarbu.

W dniach 30 IX — 2 X 1938 r. urządzono 3-dniowy kurs dokształcający dla kolegów: Zgłosiło się 89, z czego przyjęto 79, wzięło zaś udział w kursie

64 kolegów, wśród których byli również koledzy z województw: pomorskiego, łódzkiego, śląskiego i tarnopolskiego. Koszt kursu wyniósł 1.304 zł.

Oddział Poznański był reprezentowany na posiedzeniach Rady Del.: na pierwszym, przez jednego delegata, na drugim, z powodu doniosłości spraw będących na porządku obrad oraz na wyraźne z tego powodu życzenie Zarządu Gł., przez pełną ilość przysługujących Oddziałowi delegatów, to jest przez 3.

Na dwóch odbytych posiedzeniach Państwowej Rady Weterynaryjnej reprezentował nasz zawód m. i. kol. dr Piotrowski z Oddziału Poznańskiego.

Sprawozdanie skarbnika. Ze względów technicznych, obejmuje cały rok kalendarzowy 1938, mimo, że kadencja ustępującego Zarządu trwała od 31 marca 1938 do 15 stycznia 1939 r.

Ustępujący Zarząd kontynuował pracę na unormowaniem finansów Oddziału. Wytrwałe i stanowcze postępowanie Zarządu dało spodziewane wyniki.

Wpłynęło z tytułu składek członkowskich ogółem 3.950,95 zł, a ponieważ obciążenie z tytułu składek za rok 1938 wynosi 3.019,25 zł przeto po potrąccniu składek za rok 1938 pozostaje kwota 931,70 zł, którą członkowie wpłacili na poczet zaległości z lat poprzednich.

Konto pożyczek wykazywało na dzień 1 I 1938 r. — 1.471,70 zł do czego doszło w ciągu roku 31,50 czyli razem 1.503,20 zł. Zwroty pożyczek do dnia 31 grudnia 1948 r. wyniosły 662,70. Na dzień 1 I 1939 pozostaje niezwróconych pożyczek zł 840,50.

Konto „Dokształcenia Lekarzy Weterynaryjnych" wykazuje: dochód zł 1.438,00; rozchód zł 1.346,22 saldo na dzień 1 stycznia 1939—91,38 zł.

Wydatki na urządzenie kursu Zarząd pokrył ze źródeł specjalnych, nie naruszając szczupłych wpływów Oddziału ze składek członkowskich.

Konto „Funduszu Obrony Narodowej" na dzień 1 I 1939 r. zł 1.027,00.

Ogółem w ciągu roku wpłynęło z tytułu składek członkowskich 3.950,95 zwrotu pożyczek 662,70, składek na FON 1.026,00, na dokształcenie lekarzy wet. 1.438,00, różne 32,78. Saldo z roku 1937—989,62, czyli, razem 8.100,05.

Rozchód za rok 1938 wynosi: Zarząd Główny 1.102,90, administracja (w tym subwencje 200) 1.379,98, dokształcanie lekarzy weterynaryjn. 1.346,22, różne 36,10 koszty procesowe itp. 174.40.

Saldo na dzień 1 I 1939 r. 4.060.45 zł, czyli razem 8.100,05 zł.

Sprawa zadłużenia Oddziału wobec Zarządu Gł. dotychczas nie została jeszcze uzgodniona. Na dzień 31 grudnia 1937 zadłużenie Oddziału według własnego rachunku wynosiło 6.414,53 zł. W ciągu roku 1938 uznano konto Zarządu Gł. na sumę zł 1.944.00 (składki i różne), a obciążono z tytułu wpłat, skreśleń i umorzeń sumą 1.411,95. Dług więc Oddziału wzrósł w ciągu roku 1938 o 535,05 i wynosi na dzień 31 grudnia 1938 r. zł 6.946,58. Według obliczeń Zarządu Gł. dług Oddziału na dzień 31 grudnia 1938 r. będzie prawdopodobnie wyższy o kwotę zł 2.149,72 i wyniesie zł 9.096,30.

Bliższa analiza pozycji przychodu i rozchodu Oddziału przekonywuje nas, że dotychczasowe normy podziału składek między Zarząd Gł. i Oddział są nieżyciowe, krępują inicjatywę i żywotność Oddziału i prowadzą go do ruiny finansowej. Według obowiązujących w Zreszeniu norm na rzecz Oddziału przypada rocznie od członka 10,— zł, a przy zniżce dla emerytów i początkujących lekarzy wet. zarabiających do zł 150,— miesięcznie, tylko 5 zł. Według tego rozdzielnika przewi-

dziany jest dochód Poznańskiego Oddziału za rok 1938 na sumę 1.197.50 zł z tytułu składek.

Jeśli odliczymy należność od kol. Kolanusa, która została umorzona, otrzymamy sumę zł 1.187,50, a i z tej kwoty część okaże się nieściągalna. Natomiast wydatki administracyjne Oddziału za rok sprawozdawczy wyniosły zł 1.179,98. Po doliczeniu do tego subwencyj dla Zarządu Głównego na wyjazd delegata na Kongres do Zürichu zł 100,00 i dla Lwowskiego Chóru Med. Wet. zł 100,00 otrzymamy łączną sumę wydatków zł 1.379,98. Różnica między faktycznymi wydatkami już poczynionymi w wysokości zł 1.379,98 a spodziewanymi wpływami—w najlepszym razie w wysokości zł 1.187,50, wynosi zł 192,48, co stanowi deficyt za jeden rok.

Deficyt ten powstał mimo celowej i oszczędnej gospodarki o czym przekonywuje następujące zestawienie wydatków administracyjnych: Zwrot kosztów wyjazdu na Radę Delegatów zł 476; zwrot kosztów przejazdu do Torunia zł 37,50; wydatki związane ze śmiercią ś. p. kolegi Piskorskiego zł 68,00; Sekretariat (w tym wynagrodzenie maszyn. 180 zł). 598,48. (Razem 1.179,98)

Wynika z tego, że prawie cała suma ta została zużyta na udział Oddziału przez delegatów w życiu Zrzeszenia i na sekretariat, w dużej mierze na pisma w sprawie składek, które w $^3/_5$ częściach bez potrąceń bierze Zarząd Gł., zaś nie raz znaczny koszt ściągnięcia tych składek pokrywa Oddział ze swej już i tak niskiej części składkowej.

Gdy każdy wydatkowany grosz grozi deficytem wytwarza się atmosfera, w której zamiera inicjatywa, a życie Oddziału musi się ograniczyć do nędznej wegetacji finansowej, nie mówiąc już o niemożności urządzenia własnego lokalu, któryby ułatwił pracę Oddziału. Przed przyszłym Zarządem leży więc paląca sprawa zreformowania podziału składek w sposób umożliwiający rozwój Oddziałów w ogóle, a Oddziału Poznańskiego w szczególności.

W imieniu Sądu Koleżeńskiego kol. Nagler oświadczył, że w ubiegłej kadencji do Sądu nie wpłynęła żadna sprawa.

Komisja Rewizyjna po zbadaniu ksiąg kasowych stwierdziła wszystko w najlepszym porządku i po podkreśleniu specjalnych zasług kol. Błaszczyka jako skarbnika stawia wniosek o udzielenie ustępującemu Zarządowi absolutorium. Zebranie przyjęło wniosek przez aklamację.

W dyskusji nad sprawozdaniem Zarządu kol. Czerwiński zapytuje, czy w tym roku Zarząd poczyni staranie w Izbie Skarbowej w sprawie norm podatku dochodowego. Kol. Prezes odpowiada, że ponieważ normy te ustala Min. Skarbu, Zarząd Oddziału zwrócił się do Zarządu Gł. z prośbą o interwencję.

Kol. Niedbał proponuje, aby Oddział zmniejszył wpłaty na rzecz Zarządu Gł. Kol. Dr Kowalski zapytuje, czy nie płacimy za wiele na delegację do Warszawy.

W odpowiedzi, Prezes Oddziału oświadczył, że wpłaty na rzecz Zarządu Gł. są uchwalane przez Walne Zjazdy, a w sprawie ograniczenia wyjazdów do Warszawy, Zarząd powziął już w ubiegłym roku uchwałę, że będzie wysyłał tylko jednego delegata zamiast trzech statutowo przewidzianych i jedynie raz w tym roku wyslał trzech delegatów, w związku ze sprawą reorganizacji Zrzeszenia, która znajdowała się na porządku obrad Rady Delegatów. Kol. Dr Piotrowski dodaje, że właśnie nasz projekt reorganizacji ma na celu między innymi i odciążenie finansowe Oddziałów. Z powodu braku pieniędzy musimy swoje zebrania naukowe odbywać w restauracji. W takich warunkach nie można dobrze pracować.

Kol. Chmielewski domaga się od Zarządu zmiany miejsca zebrań; ponadto

prosi Zarząd, aby na najbliższych zebraniach omówił sprawę reorganizacji służby weterynaryjnej i poruszył w Urzędzie Wojewódzkim sprawę wynagrodzenia za przeprowadzaną kontrolę zakładów rzeźnickich w przyłączonych powiatach.

Następnie przewodniczący zebrania zarządził wybory władz Oddziału. Skład władz podano na str. 82.

W sprawach bieżących podano do wiadomości, że w czerwcu 1939 r. odbędzie się Walny Zjazd Zrzeszenia w Cieszynie, na który można zgłaszać referaty z zakresu pryszczycy i chorób trzody chlewnej.

W wolnych wnioskach kol. Chmielewski prosi Zarząd o zajęcie się sprawą uposażeń i etatów w rzeźniach. Sprawa ta jest ogromnie ważna ze względu na to, że koledzy po wielu latach służby samorządowej starość muszą spędzać w domach dla ubogich.

Kol. Buchta i Dr Kowalski proponują, aby Zarząd w tym roku zajął się sprawą samorządowych lekarzy wet. i proszą o stworzenie odpowiedniej Komisji. Zebranie uchwaliło ten wniosek jednomyślnie, powołując Komisję w składzie: W. Chmielewski, Heinsch, Radomski, Winiecki, Gorgolewski i dr Kowalski (przewodniczący).

Kol. Porzycki zgłasza wniosek mający na celu naprawienie finansów Oddziału: „Walne Zebranie Członków Poznańskiego Oddziału Zrzeszenia Lek. Wet. R. P. w dniu 15 I 1939 r. wzywa i upoważnia Zarząd Poznańskiego Oddz. do unormowania spraw finansowych z Zarządem Gł. w sposób, który umożliwiłby rozwój Oddziału na zdrowych podstawach finansowych".

Nad wnioskiem tym rozwinęła się dyskusja, w której wzięło udział szereg mówców, popierajac wniosek kol. Porzyckiego. W głosowaniu wniosek przeszedł jednomyślnie.

Na tym obrady zamknięto.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Odznaczenia: Złoty Krzyż Zasługi otrzymali P.P.: Antoni Kruszka po raz drugi, Wacław Mancewicz. Srebrny Krzyż Zasługi otrzymali P.P.: Józef Beck, Józef Reiman, Paweł Ridl.

Awanse. W dniu 1-go kwietnia 1939 r. w dziale służby weterynaryjnej w Zarządzie Centralnym Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych zostali awansowani: Walter Leon, Naczelnik Wydziału, do grupy V, dr Połomski Ludwik, radca, do grupy VI, Stępiński Józef, podreferendarz, do grupy VII, Galińska Róża, sekretarz, do grupy IX, Pilatowska Janina, sekretarz, do grupy IX, Jandułówna Wiktoria, kancel. do grupy X.

Również w dniu 1 kwietnia 1939 r. awans do wyższych grup uposażenia otrzymali: Wojew. białostockie: dr Świba Stanisław, kier. O.W., do VI grupy. Woj. kieleckie: Madejczyk Juljan, Kier. O.W., do VI grupy. Wojew. krakowskie: Gromczakiewicz Jan, Refer., do VI grupy, Kucharuk Włodzimierz, Pow. lek. wet., do grupy VII, Kuchta Adam, Pow. lek. wet., do VII grupy. Wojew. lubelskie: Leżoń Władysław, pow. lek. wet., do VII grupy. Wojew. lwowskie: dr Zborowski Zdzisław, Refer., do VII grupy, Makar Roman, pow. lek. wet., do

VII grupy, Lüfschitz Józef, pow. lek. wet., do VII grupy, Sury Adam, pow. lek. wet., do VII grupy. Wojew. łódzkie: Okwieciński Jan, Radca, do VI grupy. Wojew. nowogródzkie: Słociński Józef, Kier. O.W., do VI grupy. Wojew. poleskie: Rymaszewski St., pow. lek. wet., do VII grupy. Wojew. pomorskie: dr Sobolewski Edmund, pow. lek. wet., do VI grupy, Gondek Władysław, pow. lek. wet., do VII grupy, dr Grabowiecki Mieczysław, pow. lek. wet., do VII grupy. Wojew. poznańskie: Kruszka Antoni, pow. lek. wet., do VI grupy, Miłoś Tadeusz, pow. lek. wet., do VII grupy. Wojew. śląskie: Niedoba Jan, pow. lek. wet., do VI grupy. Wojew. stanisławowskie: Wojnarowicz Józef, pow. lek. wet., do VII grupy, dr Gerczak Władysław, pow. lek. wet., do VII grupy, dr Zintel Józef, pow. lek. wet., do VII grupy. Wojew. tarnopolskie: Kurek Jan, pow. lek. wet., do VI grupy. Wojew. warszawskie: Pęski Marek, Kier. O.W., do V grupy, Gawroński Jan, pow. lek. wet., do VII grupy, Wróblewski Stefan, pow. lek. wet., do VII grupy, Lewicki Czesław, pow. lek. wet., do VII grupy. Wojew. wileńskie: Jużak Bronisław, pow. lek. wet., do VII grupy. Wojew. wołyńskie: Jaroszewski Fryderyk, pow. lek. wet., do VII grupy, dr Bindel Leopold, pow. lek. wet., do VII grupy. Gener. Komis. R. P. w Gdańsku: Mendyk Jan, insp. do VI gr.

Z Wydziału Weterynaryjnego U. J. P. Dyplomy lekarzy wet. w okresie 1. I. 38 — 31. XII. 38 otrzymali:

Morawski Ludwik, Ściślewski Kazimierz, Chandzel Stanisław, Bratecki Leon, Sell Jerzy, Maćkowiak Czesław, Fischer Edward, Preibisch Jerzy, Kurczyński Stefan, Nimcowicz Dina, Śmielewski Zdzisław, Offerman Dawid, Krzewski Stanisław, Paszkowski Władysław, Łukaszewicz Józef, Pomianowski Józef, Liśkiewicz Wincenty, Guzek Henryk, Chrostowski Tadeusz, Mazurek Władysław, Kaliszek Józef, Żebrowski Jerzy, Jarosz Romuald, Rymaszewski Olgierd, Morawski Konstanty, Szulman Jakób, Wierzbicka Barbara, Schultz Rajmund, Flieger Aleksy, Krajewski Maksymilian, Machnikowski Jerzy, Wasilewski Kazimierz, Koch Symcha, Ganasiński Ryszard, Pleciński Julian, Landau Fiszel, Korman Leon, Berg Zygmunt, Grabowski Piotr, Ćwiertnia Lech, Czarnowski Adam, Żórawski Franciszek Czesław, Bystroń Marian, Broda Wilhelm, Markowski Józef, Ignaszak Jan, Płocharski Adam, Rejment Tadeusz, Kalusiński Bohdan, Jasztal Henryk, Augustyniak Euzebiusz, Martyka Edward, Chudzicki Nikodem, Kowalski Jan, Dzbikowicz Aleksander, Langer Stanisław, Grzymała Jan, Dąbrowski Bolesław, Zajączkiewicz Tadeusz, Nowak Władysław, Wilczyński Zygmunt, Starzycki Czesław, Deryło Jan, Dąbrowski Henryk, Zieliński Ferdynand, Mazur Józef, Wojciechowski Zygmunt, Kryspin Stefan, Deres Zygmunt. Od 1 stycznia 1939 r. dyplomy lekarzy wet. otrzymali: Janicki Mieczysław, Nawrocki Jan, Stankiewicz Władysław, Sypniewski Władysław, Hawranke Rudolf, Kozłowski Marian, Kochański Józef, Senkalski Edward, Matysiak Wacław, Niemczyk Franciszek, Karwowski Antoni, Bursztyn Irena, Manierka Róża, Unichowski Michał, Zacharski Stanisław, Unierzyski Radosław, Pezacki Wincenty, Ostańkowicz Leopold, Kwiatkowska Aniela.

50-lecie Instytutu Pasteura. W dniu 15 marca b.r. obchodzono uroczyście w Paryżu 50-lecie istnienia Instytutu Pasteura. W uroczystościach wziął udział prezydent Francji, p. Lebrun, przedstawiciele świata naukowego francuskiego oraz delegaci z zagranicy. W imieniu delegatów państw obcych wygłosił przemówienie dziekan wydziału lekarskiego w Amsterdamie. Duże zainteresowanie wywołało przemówienie wnuka wielkiego uczonego, Dr Pasteur-Vallery-

Radot, który nakreślił rozwój instytutów pasteurowskich we wszystkich koloniach francuskich. Twórcą pierwszego takiego instytutu — w Indochinach — był znakomity Calmette w czasach swej młodości. Za tą pierwszą filią powstał szereg innych, które wykonywują swą pracę i szerzą kulturę naukową francuską w krajach egzotycznych (Ż. Lek. Nr 10/39).

Jak wspomina *Zeitschr. f. Fl. u. Milchhyg.* (Nr 7/39) twórca Instytutu — Pasteur pracował wówczas, gdy powstawała ta ważna placówka jego imienia — nad wścieklizną, a owocem tej jego pracy było wkrótce znalezienie szczepionki przeciw wspomnianej chorobie.

Jubileusz 75-lecia urodzin Prof. Dr v. Ostertaga. W dniu 31. III. b. r. niemiecki świat weterynaryjny uroczyście obchodził jubileusz urodzin jednej z najznakomitszych powag weterynaryjnych doby obecnej — Prof. Dr Roberta v. Ostertaga. Główna uroczystość odbyła się w auli wydziału weterynaryjnego Uniwersytetu berlińskiego. W imieniu izby lekarsko-wet. oraz całego zawodu złożył jubilatowi życzenia przywódca lekarzy wet. Rzeszy, po czym prof. Lerche, uczeń i następca prof. Ostertaga na katedrze, wygłosił przemówienie na temat znaczenia ustawodawstwa istniejącego obecnie w zakresie badania mięsa, mleka i i. środków spoż. — dla zawodu lekarsko-wet. Mówca podniósł zasługi jubilata położone przy opracowywaniu strony naukowej, praktycznej i prawnej zagadnień związanych z tymi sprawami. Następnie prof. Müssemeier poświęcił swe przemówienie życiorysowi prof. Ostertaga, podkreślając jego zasługi jako uczonego i organizatora. Szereg przemówień wygłosili przedstawiciele najwyższych władz weteryn. niemieckich, delegaci uczelni, a wreszcie odpowiadał sam jubilat. Liczne depesze z życzeniami świadczą o uznaniu, jakim prof. Ostertag cieszy się wśród lekarzy wet. wszystkich krajów. *Wiadomości Wet. 226/39.*

Czy zachodzi potrzeba ustanowienia attachés weterynaryjnych? W Nr 10/1939 czasopisma *Zeitschrift f. Fleisch-u. Milchhyg.* prof. v. Ostertag, cytując zdanie Dupuy'a, wyrażone w *Rev. Hyg. et Méd. soc.* (1938) o konieczności powołania na placówkach dyplomatycznych zagranicznych specjalnych attachés do zagadnień służby zdrowia w związku z międzynarodową akcją zwalczania chorób zakaźnych — przypomina, że wielokrotnie zwracał uwagę na znaczenie, jakie miałoby powołanie przy niemieckich placówkach dyplomatycznych za granicą atachés weterynaryjnych. Temu poglądowi znakomitego uczonego trudno nie przyznać racji, jeśli weźmie się pod uwagę wielkie znaczenie ekonomiczne i higieniczno-sanitarne, jakie posiadają w stosunkach międzynarodowych sprawy hodowli, zwalczania chorób zaraźliwych zwierząt, nadzoru nad obrotem środkami spoż. poch. zw., itp. *H. S.*

Skrócenie czasu trwania studiów lekarskich w Niemczech — do 10 semestrów i zniesienie obowiązkowej praktyki 1-rocznej po ukończeniu studiów — nastąpiło w ub. roku. Liczbę godzin obowiązkowych wykładów i ćwiczeń zmniejszono do 32 tyg. Studium anatomii odbywać się będzie tylko w ciągu 1 roku; rozszerzono natomiast studium fizjologii. Duży nacisk w nowym programie położono na medycynę zapobiegawczą, społeczną i wojskową. Nieprzydatni do służby w wojsku oraz kobiety muszą przejść 4-miesięczne przeszkolenie w służbie pielęgniarskiej i przeciwlotniczo-sanitarnej. Rozporządzenie o studiach weszło w życie z dniem 1. IV. b. r. (wg Ż. Lek. Nr 10/39).

O drugi Wydział Farmaceutyczny. Organizacje farmaceutyczne, szczególnie zaś Oddz. Poznański Zw. Zawod. Farmaceutów Pracowników— domagają się przemianowania dotychczasowego Oddziału Farmaceut. Un. Pozn., istniejącego przy Wydz. Mat.-Przyrodn. — na Samodzielny Wydział Farmaceutyczny.

Zawieszenie austriackich czasopism wet. Czasopisma: *Prager Tierärztliches Archiv* oraz *Der Oesterreichische Tierarzt* — przestały się ukazywać. Współpracownicy pierwszego z nich przyłączyli się do czasopism *Berliner u. Münchener Tierärztl, Wochenschr.*, a drugiego — do *Tierärztliche Rundschau. (Z. f. Fl. u. Mhyg. 10/39).*

Muzeum aptekarskie w Monachium — otwarte zostało niedawno. Ilustruje ono w sposób przejrzysty rozwój aptekarstwa i zawodu farmaceutycznegow Niemczech. W dziale historycznym zgromadzono eksponaty odtwarzające wygląd i etapy rozwoju apteki średniowiecznej.

Notując tę wzmiankę, Prof. v. Ostertag wysuwa projekt, aby w Muzeum Niemieckim w Monachium urządzić dział poświęcony urzędzeniom weterynaryjnym w służbie ochrony zdrowia publicznego. Mogłyby tu być gromadzone nie tylko urządzenia laboratoryjne z zakresu badania środków spożywczych, mięsoznawstwa, plany i makiety rzeźni, laboratoriów rzeźnianych, etc. lecz w ogóle wszelkie eksponaty związane z tą gałęzią pracy lekarzy wet.

W związku z postulatem wysuniętym przez prof. Ostertaga nasuwa się uwaga, czy i u nas nie należałoby zorganizować zakrojonej na szerszą skalę wystawy weterynaryjnej, jako przedsięwzięcia pomyślanego samodzielnie, które by zapoznało szersze warstwy naszego społeczeństwa z pracą lekarza wet. Wystawa taka, której luźny projekt rzucony został na jednym z posiedzeń obecnej kadencji Zarządu Gł. Zrzeszenia L.W.R.P. byłaby przedsięwzięciem, acz pożytecznym, jednak niewątpliwie w dzisiejszych warunkach dość trudnym do zrealizowania naprędce przez nasz zawód. Sama myśl atoli winnaby zainteresować ogół naszych lekarzy wet. — Być może, że przy rozplanowaniu prac przygotowawczych na czas dłuższy dałoby się doprowadzić projekt do zrealizowania. Wystawa taka stałaby się z pewnością zaczątkiem muzeum weterynaryjnego, które powinno być włączone następnie jako dział odrębny do jednego z istniejących już w Polsce muzeów higieny, czy t.p.

Konferencja wojewódzkich inspektorów wet. W Min. Roln. i Ref. Rol. odbyła się w ubiegłym miesiącu 2-dniowa konferencja wszystkich inspektorów wet. wojewódzkich (obecnie Kierowników Oddziałów Wet.) z udziałem Gł. Insp. Wet. Dra Dobiasza, naczelników Wydziałów Weter. Ministerstwa, oraz inspektorów i radców Min. Poza tym w obradach wzięli udział: Dr K. Zagrodzki, kier. Wydz. Wet. P.I.N.G.W. w Puławach i płk Ślaski, szef służby wet. Min. S. Wojsk. Obradom przewodniczył w pierwszym dniu konferencji (14. IV.) p. Wiceminister L. Krawulski, a w drugim (15. IV.) p. Minister Poniatowski. Tematem konferencji były sprawy administracji wet., sprawy rzeźniane, organizacji służby wet. samorządowej oraz sprawy zwalczania główniejszych chorób zaraźliwych zwierzęcych.

Po zakończeniu konferencji odbył się wspólny obiad w którym wzięli m. in. również udział Gł. Insp. Wet. Dr L. Dobiasz oraz naczelnicy Wydziałów Wet.

M. P.

W z r o s t p o t a j e m n e g o u b o j u w N i e m c z e c h. W końcu ub. roku zanotowano w różnych okolicach Wirtembergii znaczne wzmożenie się przypadków potajemnego uboju. W związku z tym pociągnięto do odpowiedzialności szereg rzeźników oraz nadzorców wagowych z personelu rzeźni, którzy w porozumieniu z rzeźnikami podawali niższą wagę zwierząt dostarczanych do rzeźni przez tych ostatnich. W Niemczech przestępstwa tego rodzaju są karane b. surowo — znacznie surowiej niż u nas.

D o PP. L e k a r z y W e t. z a m i e s z k a ł y c h w W a r s z a w i e. Podkomitet Lekarsko-Weterynaryjny przy Wydziale Wolnych Zawodów Kom. Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej na m. st. Warszawę rozesłał przed kilkunastu dniami do lekarzy wet. zamieszkałych na terenie Warszawy ankietę w sprawie P.O.P. Na ankietę tę odpowiedziała zaledwie niewielka liczba osób. Wobec powyższego Podkomitet zwraca się tą drogą z prośbą o jak najszybsze nadesłanie odpowiedzi na rozesłanych listownie formularzach.

Z g o n P r o f. D r W ł a d y s ł a w a S z y m a n o w i c z a. W dniu 10. III. b. r. zmarł we Lwowie po dłuższej chorobie prof. histologii Dr Władysław Szymanowicz. Był to uczony nieprzeciętnej miary, który dobrze zasłużył się Nauce Polskiej, wzbogacając ją szeregiem ważnych odkryć z dziedziny histologii (zwłaszcza układu nerwowego) i histofizjologii (badania nad nadnerczem). Odkrycia te znalazły swój wyraz w licznych pracach ogłoszonych drukiem w czasopismach specjalnych krajowych i zagranicznych. Zmarły był również autorem znakomitego podręcznika histologii, z którego korzystają do dzisiaj słuchacze medycyny i medyc. weterynaryjnej. Podręcznik ten ukazał się najpierw w języku niemieckim (1901), w którym doczekał się 6 wydań (ostatnie, VI — 1930). Poza 2 wydaniami polskimi ukazał się on również w 2 wyd. w tłumaczeniu włoskim, w 1 wyd. angielskim i 1 hiszpańskim. Przez śmierć Wielkiego Uczonego Nauka Polska poniosła dotkliwą stratę.

NOWE KSIĄŻKI

Koch W. — Hormone u. Hormontherapie in der Tiermedizin. F. Enke, Stuttgart. 1939. 84 str. 5 rys. Cena 9.18 zł.

Heidegger, E. — Pelztierkrankheiten und ihre Bekämpfung. (Choroby zwierząt futerkowych i ich zwalczanie). F. C. Mayer Verlag, Monachium. 1938. Str. 176, rys. 125.

Panisset, L. — Traité des Maladies infectieuses des Animaux domestiques. Vigot Fr., Paryż. 1938. Str. 568. Cena 120 fr.

Predtieczenski, W. J., W. M. Borowska, L. T. Margolina — Rukowodstwo po łaboratornym mietodam izsliedowania. (Podręcznik metodyki badań laboratoryjnych). Wyd. 3 popr. i uzup. Medgiz, Moskwa — Leningrad. 1938. Str. 605, 168 ryc. 32 tabl. barw. Cena 13.25 zł.

Überreiter, O. — Fortschritte der neuzeitlichen Veterinärchirurgie. Festschrift Theodor Schmidt. Urban u. Schwarzenberg, Berlin — Wiedeń. 1938. (Postępy nowoczesnej chirurgii wet. Ks. Pamiątk. na cześć prof. Th. Schmidta). S. 232, 1 tabl. barwna, 92 rys. Z portretem T. Schmidta. Cena 13.50 RM.

KOMITET REDAKCYJNY:

REDAKTOR NACZELNY: *DR H. SZWEJKOWSKI*

CZŁONKOWIE KOMITETU:

DR K. MILLAK, A. MACKIEWICZ, M. PĘSKI, H. SKOCZYŃSKI i Z. USZYCKI.

Adres Redakcji i Administracji: „Życie Weterynaryjne" — lokal Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, Chmielna 14 m. 8. tel. 526-88. Redakcja rękopisów nie zwraca, zastrzegając sobie prawo zmian i poprawek w przyjętych do druku artykułach.

Artykuły nadsyłane do Redakcji winny być pisane na maszynie — po jednej stronie arkusza, zaopatrzonego w margines.

Prenumerata roczna w kraju 6 zł. — za granicą 12 zł. Cena pojedyńczego numeru — 1 zł. Członkowie Zrz. Lek. Wet. R. P. otrzymują czasopismo bezpłatnie. Ceny ogłoszeń: cała strona — 70 zł.; 1/2 strony — 35 zł.; 1/4 strony — 18 zł.

Ogłoszenia konkursów na posady lekarzy weteryn. — 25% taniej.

TREŚĆ Nr 3—4. O czyn (str 53). Dar dla Armii od Lekarzy Weterynaryjnych (str. 55). Uwagi w sprawie nauczania w szkołach dokształcających ogólnozawodowych uczniów rzemiosła rzeźnicko - wędliniarskiego (str. 60). Z Rady Weterynaryjnej (str. 65). Z prasy (str. 71). Dział urzędowy Zrzeszenia (str. 73). Z życia zawodu (str. 83). Wiadomości bieżące (str. 90). Nowe książki (str. 94).

Redaktor naczelny: *H. Szwejkowski.* Wydawca: *A. Mackiewicz.*

Druk. J. Jankowski i S-ka. Warszawa, Zielna 20, tel. 519-77